ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ГАЗЕТАСИ

ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1996 йил 22 октябрь СЕШАНБА № 81 (5.753) сотувда эркин нархда

МУАССИСЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ» УЮШМАСИ

ТИКЛАНГАН ТАРИХИЙ ҲАҚИҚАТ ТАНТАНАСИ

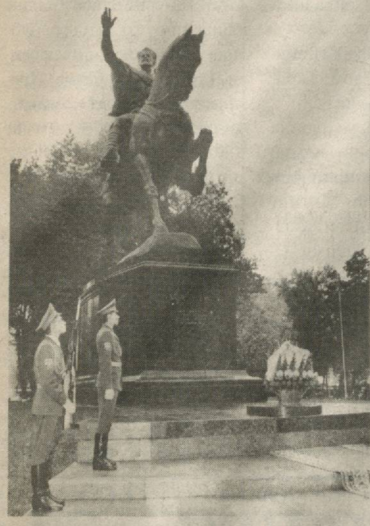

Тошкентдаги Амир Темур ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйиш пайти.

Самарқанддаги тантаналар.

Мустақиллигимиз шарофати билан елкамизга офтоб тегди. Ўзлигимизни, не буюк зотларнинг вориси эканлигимизни, теран тарихимизни англай бошладик. Бой маданий меросимиз халқ мулкига айланмоқда. Миллий қадриятларимиз кўнглимиз уйини, онгу шууримизни чароғ янглиғ ёритиб турибди. Президент Ислом Каримовнинг ташаббуси, айтиш лозимки, жасорати билан соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллик муборак санасини нишонлаш тўғрисида Фармон чиқарилиши, 1996 йил — Амир Темур йили деб эълон қилиниши бу борадаги хайрли ишларнинг юксак нуқтаси — гултожи бўлди. Яхшининг шарофати билан деганларидек, юбилей боис мамлакатимизда мисли кўрилмаган бунёдкорлик ва ободончилик ишлари амалга оширилди.

Мана, орзиқиб кутилган дамлар — улуғ тўй кунлари етиб келди. Ҳар бир ватандошимиз тилида буюк бобокалонимизнинг азиз номи такрор-такрор зикр этилмоқда. Шу кунларда бобомизнинг авлодлар эъзози ва эҳтиромидан шод ва миннатдор руҳи юртимиз бўйлаб кезиб юрган бўлса, не ажаб...

ТОШКЕНТ

Соҳибқирон юбилейи қутлуғ маросим — пойтахтимизда Темурийлар тарихи давлат музейининг тантанали очилиши билан бошланди.

18 октябрь — муборак жума тонги. Музей ҳовлиси Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон Республикаси ва мамлакатимизнинг барча вилоятларидан келган жамоатчилик вакиллари, хорижий мамлакатлардан ташриф буюрган меҳмонлар билан гавжум.

Маросимга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ташриф буюрди.

Ўзбекистон мусулмонлари диний идораси раиси, муфти Мухтор ҳожи Абдуллаев фотиҳаси билан хайр-эҳсон учун келтирилган қўйлар сўйилиб, шаҳримиздаги меҳрибонлик уйларига — болаларга инъом этилди. Бу халқимизнинг қадимий саховатпешалик анъаналари давом этиб келаётганидан далолатдир.

Соҳибқирон доимо олиму уламоларга, дин пешволарига, фозилу ижод аҳлига беқиёс ҳурмат кўрсатган. Масжиду мадрасалар қурдирган. Амир Темур руҳларига бағишлаб Қуръони каримдан оятлар ўқилиб, дуои фотиҳа қилинади. Удумларимизга биноан меҳмонларга ош тортилади, мумтоз қўшиқлар ижро этилади.

Карнай-сурнай садолари музей очилишига бағишланган тантанали маросим бошланишидан дарак беради.

Шаҳрисабздаги шодиёналар пайти.

Темурийлар тарихи давлат музейининг очилишига бағишланган тантанали митингни Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов очди. Ўзбекистон Давлат мадҳияси янграйди.

Президент Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Мамлакатимиз раҳбари муҳташам музейнинг қисқа вақтда қуриб битказилгани ва осориатиқалар билан тўлдирилгани буюк бобокалонимизга бўлган ҳурмат ва эҳтиром рамзи, маданий ҳаётимиздаги улкан воқеа эканини таъкидлади.

Юртбошимиз рамзий лентани қирқади. Музей очиқ деб эълон қилинади.

Президент Ислом Каримов ва республика ҳукумати аъзолари музей экспонатлари билан танишдилар.

Темурийлар тарихи давлат музейи жаҳон андозалари талабига мос даражада ниҳоятда тезкорлик билан ишга туширилди. Бу иншоотнинг умумий майдони беш минг квадрат метрни ташкил этади. Музей қурилишида бутун республикамиздан мутахассислар қатнашди. Бунёдкорлик ишларини бажаришда «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси қурувчилари, Тошкент чинни ва керамика, «Миконд» заводлари, «Усто» корхонаси, Югославиянинг «Торевик» фирмаси ва бошқа ўнлаб меҳнат жамоаларининг фидойилари муносиб ҳисса қўшдилар. Зумрад рангида товланиб турган улкан гумбазни эса Тошкент авиация ишлаб чиқариш давлат акционерлик жамияти мутахассислари тайёрлаб берди. Натижада буюк бунёдкор, илм-фан, санъат ҳомийси Амир Темур салтанатининг шукуҳига мос келадиган муаззам меъморчилик асари бунёд этилди.

Шундан сўнг Президентимиз Амир Темур хиёбонидаги Соҳибқирон ҳайкали пойига гул қўяди.

Маросимларда Ўзбекистон Олий Мажлиси Раиси Эркин Халилов, Бош вазир Уткир Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, Амир Темурнинг 660 йиллик юбилейини ўтказиш республика ташкилий қўмитаси раиси

(Давоми 2-бетда).

ТОШКЕНТ: ТУРКИЙ ТИЛЛИ ДАВЛАТЛАР РАҲБАРЛАРИНИНГ IV УЧРАШУВИ

Қардош халқлар дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашда муҳим омил бўлаётган бу анъанавий учрашувда иштирок этиш учун Озарбойжон Республикаси Президенти Ҳайдар Алиев, Туркия Республикаси Президенти Сулаймон Демирэл, Туркманистон Республикаси Президенти Сапармурод Ниёзов, Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев, Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев мамлакатимиз пойтахтига ташриф буюрдилар. Тошкент аэропортида олий мартабали меҳмонларни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кутиб олди.

21 октябрь куни Дўрмон қароргоҳида туркий тилда сўзлашувчи мамлакатлар давлат раҳбарларининг олий даражадаги учрашуви бошланди. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов учрашувни очиқ деб эълон қилар экан, кун тартибига давлатлараро гуманитар ва савдо-иқтисодий муносабатларни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашнинг тамойиллари ва ташкилий масалалари ҳақидаги, туркий тилли давлатлар муҳим саналарини байрам қилиш ҳақидаги, шунингдек, Тошкент Декларациясини қабул қилиш ва туркий тилли давлатлар раҳбарларининг навбатдаги учрашуви ўрни ва муддатини белгилаш тўғрисидаги масалалар қўйилганини маълум қилди.

Қайд этилган масалалар юзасидан Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов, Озарбойжон Президенти Ҳайдар Алиев, Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев, Қирғизистон Президенти Асқар Акаев, Туркия Президенти Сулаймон Демирэл, Туркманистон Президенти Сапармурод Ниёзов сўзладилар.

Қардош давлатлар раҳбарлари туркий тилда сўзлашувчи мамлакатлар ўртасидаги икки томонлама ва кўп томонлама муносабатлар турли соҳаларда муваффақият билан ривожланиб бораётганидан мамнуният изҳор этдилар. Бу алоқаларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришни ёқлаб фикр билдирдилар. Қардош халқларнинг муҳим тарихий саналарини биргаликда нишонлаш уларнинг ўзлигини англашида ва маънавий бирлигини таъминлашда муҳим ўрин тутиши қайд этилди. Томонлар савдо-иқтисодий алоқаларни янада тараққий эттиришда коммуникация тармоқларини мустаҳкамлаш ва йўлга қўйиш муҳим аҳамиятга эгалигини таъкидлаб, бу борада ҳамкорликни янада ривожлантиришни ёқлаб фикр билдирдилар.

Учрашув ниҳоясида қардош давлатлар Президентлари олий даражадаги анжуманнинг муҳим натижаси бўлган Тошкент Декларациясига имзо чекдилар. (Бу ҳужжат матбуотда эълон қилинмоқда).

Учрашувда туркий тилда сўзлашувчи мамлакатлар давлат раҳбарларининг навбатдаги учрашувини 1997 йилнинг тўртинчи чорагида Қозоғистон пойтахтида ўтказишга келишиб олинди.

Олий даражадаги учрашув тугагач, Ўзбекистон Президенти И. Каримов, Озарбойжон Президенти Ҳ. Алиев, Туркия Президенти С. Демирэл, Туркманистон Президенти С. Ниёзов, Қирғизистон Президенти А. Акаев, Қозоғистон Президенти Н. Назарбоев журналистлар билан учрашиб, уларни олий даражадаги анжуман якунлари билан таништирди. Президентлар журналистларнинг турли саволларига ҳам жавоб қайтардилар.

(ЎзА).

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ

Озарбайжон Республикаси Президенти Хайдар Алиев, Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев, Қиргизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев, Туркия Республикаси Президенти Сулаймон Демирэл, Туркманистон Президенти Сапармурот Ниёзов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 1995 йил 28 августда Бишкекда олий даражадаги учрашувда қабул қилинган қарорга мувофиқ 1996 йил 21 октябрда Тошкентда олий даражадаги тўртинчи учрашувни ўтказдилар.

Улар:

Анқара баёноти, Истамбул ва Бишкек декларациялари узвийлигини тасдиқлаб;

турк тилида гаплашувчи давлатлар ва халқлар ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик турли соҳаларда тез ривожланиб бораётганини мамнуният билан қайд этиб;

тинчликни, хавфсизликни мустаҳкамлаш ва ижтимоий иқтисодий тараққиёт йўлида ҳаракат қилиб;

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти низомига, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти қоидаларига содиқликни яна бир бор таъкидлаб;

мустақиллик, истиқлол, ҳудудий яхлитлик, чегаралар дахлсизлиги, тенг ҳуқуқлилик, бир-бирларининг ички ишларига аралашмасликни ҳурмат қилиш қоидаларига асосланиб;

қардошлик алоқаларини янада ривожлантиришга интилиб;

халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этилган қоида

(Давоми 3-бетда).

ХАЛҚИМИЗ БОР ЭКАН, АМИР ТЕМУР НОМИ БАРҲАЁТДИР

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ТЕМУРИЙЛАР ТАРИХИ ДАВЛАТ МУЗЕЙИНИНГ ОЧИЛИШИ МАРОСИМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Ҳурматли меҳмонлар!

Қадрли оқсоқоллар, муҳтарам уламолар!

Бугунги муборак жума тонгида Оллоҳ таоло барчамизни яна бир хайрли кунга етказди. Соҳибқирон бобомиз — ҳазрати Амир Темур руҳини шод қилиб, унинг таваллудининг табаррук 660 йиллигини нишонламоқдамиз.

Биз бугун муқаддас Ислом динимиз буюрган бир фарзни — ўтган аждодларимизнинг руҳларини хотирлаш ва шод этишдек эзгу бурчимизни адо этмоқдамиз.

Муаззам пойтахтимиз Тошкент марказида улуғ Амир Темур номи билан аталувчи гўзал хиёбонда яна бир тарихий воқеанинг гувоҳи бўлиб турибмиз. Соҳибқирон бобомиз ва унинг шавкатли авлодларига бағишлаб бунёд этилган муҳташам кошонанинг очилиш маросимида қатнашмоқдамиз. Бугунги маросим ота-боболаримиздан қолган қадимий одатларга биноан хатми Қуръон билан бошланди, юртга ош тарқатилиб, дуои такбирлар қилинди.

Кўпнинг дуоси — кўл, деган нақл бор халқимизда. Умид қиламизки, шу қутлуғ айёмда покиза ният билан қилган хайрли амалларимиз, олижаноб тилакларимиз тангримиз даргоҳида қабул бўлгусидир.

Чунки улуғ боболаримизнинг руҳларини шод этсак, уларнинг арвоҳларини рози қилсак юртимизга файз, қут-барака ёғилади, халқимизнинг ризқи бутун, иймони мустаҳкам бўлгай, иншооллоҳ.

Халқимиз тарихида инсоний камолоти ва ижтимоий фаолияти билан довруғ қозонган, миллатимиз фахри

(Давоми 2-бетда).

АЗАЛИЙ БУЮКЛИК МАСКАНИ

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ САМАРҚАНД ШАҲРИДА АМИР ТЕМУР ҲАЙКАЛИНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Азиз ватандошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!

Қадрли самарқандлик биродарлар!

Аввало, бугунги файзли ва тарихий бир кунда шаҳри азим Самарқандга, барча вилоят аҳлига беқиёс ҳурматимни, фарзандлик меҳримни изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Аждодларни хотирлаш, уларнинг руҳини шод этиш халқимизнинг азалий удумидир. Бу муқаддас анъана авлодларни эзгуликка, ўтганлар олдидаги ворислик бурчини адо этишга чорлайди.

Бугун сиз билан ана шундай қутлуғ дақиқаларда учрашиб турибмиз. Фурсатдан фойдаланиб, иймон-эътиқодли фахрийларимизга, Самарқанд аҳлига, улуғ бобокалонимиз Амир Темур арвоҳини шод этиш учун йиғилган барча инсонларга самимий миннатдорчилик билдираман.

Азиз дўстлар!

Қачонки, биз Амир Темур ҳазратларини ёд этар эканмиз, Соҳибқирон салтанатининг пойтахтини ҳам эҳтиром билан тилга оламиз.

Чунки Амир Темур ва Самарқанд тушунчаларини бирбиридан айри ҳолда тасаввур этиб бўлмайди.

Самарқанд — халқимиз, миллатимиз довруғини бутун дунёга таратган, минг-минг йиллик тарихга эга илоҳий маскани

(Давоми 2-бетда).

СОҲИБҚИРОН КАМОЛГА ЕТГАН ЮРТ

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ШАҲРИСАБЗ ШАҲРИДА АМИР ТЕМУР ҲАЙКАЛИНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Муҳтарам дўстлар!

Бугун Темурбек бобомизнинг қадимий юртида, мард ва танти, ҳалол ва шижоатли, орияти баланд, иймони бутун инсонлар юртида туриб авваламбор гўзал Шаҳрисабз аҳлига, бутун қашқадарёликларга эзгу тилакларимни изҳор этаман!

Қадимий ва табаррук Шаҳрисабз замини ғоят қутлуғ масканидир. Жаҳон маданияти бетимсол намоёндаларининг зуваласи мана шу тупроқдан олинган. Ҳусрав Деҳлавий, Мирзо Бедил, Мирзо Ғолиб каби алломаларнинг ота-боболари худди шу жойда камол топганлар. Лекин бу элюртни бутун жаҳонга машҳур этган, донгини таратган зот, шубҳасиз, Соҳибқирон Амир Темур бобомиздир.

Ҳазрати Амир Темурнинг бутун суронли умри, унинг бунёдкорлик билан йўғрилган фаолияти салкам етти асрким, халқимиз, миллатимиз номини оламга ёйиб келмоқда. Бу номни мустабид тузум қанчалик топташга уринмасин, дунёнинг пок ниятли кишилари улуғ аждодимизга юксак ҳурмат-эҳтиром кўрсатишни ўзларига шараф деб билганлар.

Муборак истиқлол бобомизнинг номини қайтиб берди, унинг руҳини шод этди.

(Давоми 2-бетда).

Хирмонга барака

РЕСПУБЛИКА ВИЛОЯТЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1996 ЙИЛ 21 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Вилоятлар	бир кунда	мавсум бошидан
Андижон	0,78	92,69
Хоразм	1,06	82,76
Сурхондарё	0,78	79,66
Бухоро	0,77	79,25
Қашқадарё	1,07	77,31
Навоий	0,87	74,47
Самарқанд	1,00	73,56
Тошкент	1,66	67,81
Наманган	0,90	67,58
Фарғона	0,64	67,51
Қорақалпоғистон Республикаси	0,88	51,75
Сирдарё	0,98	46,91
Жиззах	1,07	44,41
Республика бўйича	0,94	70,16
1995 йилда	0,75	88,43

Жумладан ингичка толали пахта

(тонна ҳисобида)

Сурхондарё	564	33813
Қашқадарё	271	13031
Наманган	—	—
Республика бўйича	835	46844
1995 йилда	863	55312

СУЛАЙМОН ДЕМИРЭЛ ТОШКЕНТДА

Туркия Президенти Сулаймон Демирэл 20 октябрь куни туркий тилли мамлакатлар давлат раҳбарларининг олий даражадаги IV учрашувида қатнашиш учун Ўзбекистонга келди.

Тошкент аэропортида олий мартабали меҳмонни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кутиб олди.

Шу куни Дўрмондаги қароргоҳда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов билан Туркия Президенти Сулаймон Демирэл ўртасида яккама-якка суҳбат бўлиб ўтди.

Икки қардош давлат раҳбарлари мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар. Туркий тилда сўзлашувчи халқлар давлат раҳбарларининг Тошкентда бўлиб ўтажак IV учрашуви азалдан қондош ва биродар халқлар дўстлигини мустаҳкамлашига қатъий ишонч билдирилди.

Президент Сулаймон Демирэл Туркия Республикасининг мамлакатимиздаги элчихонасига ҳам ташриф буюрди. Бу ерда Ўзбекистонда фаолият юритаётган турк ишбилармонлари билан учрашув бўлиб ўтди.

21 октябрда эса Туркия давлат раҳбари Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари Саидмухтор Саидқосимов ҳамроҳлигида Тошкентда Туркиянинг «Ай сел» фирмаси бунёд этган «Интерконтинентал» меҳмонхонасига келди. Қисқа вақт ичида қурилиб, дастлабки меҳмонларни қабул қила бошлаган 12 қаватли бу меҳмонхонада меҳмонларга яратилган қулайликлар билан танишди.

Олий мартабали меҳмон, шунингдек, пойтахтимиз марказидаги «Шарқ—Мир» ўзбек-турк қўшма корхонасининг «Мир»супермаркетида ҳам бўлиб, турк ишбилармонларининг Ўзбекистонда амалга ошираётган ишлари билан танишди.

(ЎзА)

ТИКЛАНГАН ТАРИХИЙ ҲАҚИҚАТ ТАНТАНАСИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Исмоил Журабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари, Олий Мажлис Раиси ва Бош вазир ўринбосарлари иштирок этдилар.

Темурийлар тарихи давлат музейи очилишига бағишланган тантаналар кун бўйи давом этди. Тошкентликлар ва пойтахт меҳмонларининг музей билан танишуви бошланди.

САМАРҚАНД

Бу кўҳна шаҳар ва Амир Темур номи бир-бири билан чамбарчас боғлиқ. Зеро, буюк марказлашган давлат барпо этган соҳибқирон уни ўз мамлакатининг пойтахти қилган, унинг довруғини бутун дунёга таратган эди. Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган асосий тантаналарнинг бу ерда ўтказилиши ҳам бежиз эмас.

Шу кунларда Самарқанд ўзгача шукуҳ ва гўзаллик касб этган. Шаҳар жамоатчилиги буюк бобокалонимиз тўйига пухта тайёргарлик кўрди. Унлаб тарихий обидалар таъмирланди, соҳибқирон номи билан боғлиқ қадамжолар обод қилинди, янги иншоотлар қурилди.

Бугун республика Президенти Ислом Каримов Самарқанд шаҳрига келди.

Шаҳар аэропортида Президент Ислом Каримовни вилоят ҳокими А. Мардиев, Самарқанд шаҳри ҳокими А. Носиров ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

Машиналар кортежи шаҳарнинг юбилей арафасида бунёд этилган Амир Темур майдони сари йўл олади. Майдон байрамона безатилган. Соҳибқирон таваллудининг 660 йиллиги ҳамда Самарқанд шаҳрининг Амир Темур ордени билан мукофотланишини қутловчи алвонлар ҳилпираб турибди. Майдонга шаҳар меҳнат жамоалари, маҳаллалар, жамоат ташкилотлари, миллий маданий марказлар вакиллари ҳамда вилоятнинг барча туманларидан келган меҳмонлар йиғилган.

Президент Ислом Каримов ва унга ҳамроҳлик қилувчи кишилар майдонга кириб келадилар. Улар Амир Темур ҳайкали томон йўл оладилар. Президент рамзий лентани қирқади. Йиғилганлар кўз ўнгида музаффар Амир Темурнинг салобат тўкиб тахтда ўтирган сиймоси намоён бўлади. Ўзбекистон Давлат мадҳияси янграйди.

Президент Ислом Каримов ҳайкал пойига гулчамбар қўяди. Самарқанд вилояти, шаҳри ҳокимликлари ва меҳнат жамоалари вакиллари ҳам буюк бобокалонимизга ҳурмат бажо келтириб, ҳайкал пойига гуллар қўядилар.

Қутлуғ тўй арафасида республика Президенти Ислом Каримов Фармонига кўра Самарқанд шаҳри Амир Темур ордени билан мукофотланган эди. Бу ерда ана шу юксак мукофотни топширишга бағишланган тантанали митинг бўлиб ўтди. Уни Самарқанд вилояти ҳокими А. Мардиев очди.

Митингда юртбошимиз нутқ сўзлади. Давлатимиз раҳбари Самарқанд аҳлини юксак мукофот билан қутлаб, соҳибқирон таваллуди байрами кунларида шаҳарга биринчи рақамли Амир Темур ордени топширилиши рамзий маънога эга бўлган тарихий воқеа эканлигини таъкидлади ва ушбу унутилмас кун — 18 октябрни «Самарқанд куни» деб эълон қилиш таклифини айтди. Таклифни йиғилганлар қарсаклар билан маъқулладилар.

Майдонга Самарқанд шаҳри байроғи олиб кирилади. Йиғилганларнинг қизғин олқишлари остида Ислом Каримов унга Амир Темур орденини қадаб қўяди.

Митингда сўзга чиққанлар Самарқанднинг юксак орден билан мукофотланиши шаҳарнинг ватанимиз тарихида тутган беқиёс ўрни, самарқандликларнинг асрлар давомида миллий фан ва маданиятимизни ривожлантиришга қўшган буюк ҳиссасининг эътирофи эканини мамнунлик билан қайд этдилар. Орадан олти аср ўтиб Амир Темур ўз пойтахтига қайтганини, мустақил Ўзбекистонимизда янги уйғониш даври кечаётганини таъкидлаб, маданият ва маънавиятни юксалтириш, тарихий қадриятларни тиклаш борасида қилинаётган ишлар ҳамда эътибор ва ғамхўрлик учун мамлакатимиз Президентига миннатдорлик изҳор этдилар.

Соҳибқирон ҳайкали очилиши ҳамда шаҳарга Амир Темур ордени топширилишига бағишланган анжуман билан Самарқандда буюк бобокалонимиз таваллудининг 660 йиллигига бағишланган тантаналар бошланди.

Байрам шодиёналари, сайллари давом этмоқда.

ШАҲРИСАБЗ

Муборак юртимизнинг қадимий маданият ўчоқларидан бири бўлган Шаҳрисабз соҳибқирон Амир Темурнинг болалиги кечган, унинг илк зафарларига, қувонч ва ташвишларига гувоҳ маскандир. Бу қадимий шаҳар Хусрав Деҳлавий, Мирзо Бедил, Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий, Бобур каби кўплаб шеърият, фан дарғалари, давлат арбоблари фаолиятига ҳам дахлдордир. Бироқ, юртимизнинг, унинг гўзал гўшаларидан бири бўлмиш Шаҳрисабзнинг довруғини оламга ёйишда, ватанимиз ободончилиги, маданияти ривожида соҳибқирон Амир Темурнинг ҳиссаси ғоят беқиёсдир.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 18 октябрь куни Шаҳрисабзга ташриф буюрди. Мамлакатимиз раҳбарини Қашқадарё вилояти ҳокими О. Пармонов, Шаҳрисабз шаҳри ҳокими А. Зайниддинов ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

Автомашиналар карвони қадимий шаҳарнинг «Буюк ипак йўли» кўчаси бўйлаб Амир Темур номидаги майдон сари йўл олади.

Президент Ислом Каримов ва унга ҳамроҳлик қилаётган кишилар байрамона безатилган майдонга кириб келади. Майдоннинг қадим Оқсарой рўпарасидаги марказида Амир Темурнинг улуғвор ҳайкали ўрнатилган. Шуни таъкидлаш керакки, соҳибқироннинг Самарқанддаги ва Шаҳрисабздаги ҳар иккала ҳайкалини таниқли ҳайкалтарош Илҳом Жабборов яратган. Кўксингни ғурурга тўлдирувчи Ўзбекистон мадҳияси оҳанглари остида Президент Ислом Каримов рамзий лентани қирқиб, соҳибқирон ҳайкалини очади.

Амир Темур ҳайкали пойига Президент Ислом Каримов гулчамбар қўяди.

Шундан сўнг майдонда Шаҳрисабз шаҳрига «Амир Темур» ордени топширилишига бағишланган митинг бошланди. Митингни Қашқадарё вилояти ҳокими О. Пармонов очди.

Митингда Президент Ислом Каримов нутқ сўзлади ва Шаҳрисабз шаҳри байроғига юксак орденни қадаб қўйди.

Сўзга чиққанлар Ўзбекистон Президентига тарихий анъаналарни, миллий маданиятни тиклаш, боболаримиз номини улуғлаш борасида амалга ошираётган ишлари учун миннатдорлик билдирдилар. Соҳибқирон таваллуд топган юрт бўйлаб тантаналар ва халқ сайли бошланди.

* * *

Президент Ислом Каримовга Самарқанд ва Шаҳрисабз сафарида Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, Амир Темурнинг 660 йиллик юбилейини ўтказиш республика ташкилий қўмитаси раиси Исмоил Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Темур Алимов, Хайрулла Жўраев, Бош вазир ўринбосари Саидмухтор Саидқосимов, Президентнинг матбуот котиби Мурод Муҳаммад Дўст ва бошқа расмий кишилар ҳамроҳлик қилди.

Шу куни Президент Ислом Каримов Шаҳрисабздан Тошкентга қайтиб келди.

**Аҳмад ХЎЖА,
Амирқул КАРИМОВ,
Шуҳрат УМИРОВ,
ЎзА махсус мухбирлари.**

ХАЛҚИМИЗ БОР ЭКАН, АМИР ТЕМУР НОМИ БАРҲАЁТДИР

(Давоми. Боши 1-бетда).

бўлмиш улуғ зотлар бениҳоя кўп. Аммо улар қаторида юлдузлараро қуёшдай чарақлаб турган бир буюк зот борки, у Ватанимиз кечмиши, бугуни ва эртасида беҳад юксак ўрин тутади.

Ул муҳтарам инсон соҳибқирон Амир Темур ҳазратларидир.

Мамлакатимиз истиқлолга эришгач, Амир Темур шахси яна Ватан ва миллат тимсолига айланди. Истиқлолимизнинг ҳар бир тадбирида, мустақил давлатимизнинг ҳар бир қадамида ул буюк зот руҳи бизга ҳамроҳу ҳамнафас бўлиб бормоқда.

Буюк шахсларни тарих яратади, дейдилар. Бунга қўшимча қилиб соҳибқирон бобомизнинг сўронли ҳаётини хаёл кўзгусидан ўтказиб, буюк шахсларни миллат қайғуси, халқ дарди яратади, дейиш мумкин.

Умрининг мазмунини «Миллатнинг дардларига дармон бўлишдан иборат» деб билган Амир Темур халқимизнинг ана шундай ардоқли, улуғ фарзандидир.

Муҳтарам жамоат!

Ҳаммамиз яхши биламизки, тарихда машҳур жаҳонгирлар кўп ўтган. Лекин айтинг, дунёнинг қайси ерида, қайси замонда Амир Темурдек буюк саркарда, Амир Темурдек буюк давлат арбоби, Амир Темурдек илм-фан, маънавият ва руҳоният ҳомийси бўлган?!

Бугун — ҳаётимизнинг барча жабҳаларида адолат ва ҳақиқат қарор топаётган тарихий бир даврда шу фикрни алоҳида таъкидлашни истар эдим:

Амир Темур — бизнинг шаъншавкатимиз, ғурур-ифтихоримиздир.

Амир Темур — халқимиз даҳосининг тимсоли, маънавий қудратимиз рамзидир.

Азиз дўстлар!

Биз ҳазрати Темурни буюк бунёдкор деб бошимизга кўтарамиз. Рўйи заминнинг сайқали бўлмиш Самарқандда, Шаҳрисабз, Бухоро, Тошкент ва соҳибқирон қурган бепоён салтанатнинг бошқа ҳудудларида бунёд этилган нодир меъморий обидалар, тенгсиз боғу роғлар Темурбек бобомизга хос амалий шижоат самарасидир.

У беназир зотнинг ўсмирлик йиллари мўғул истибдоди авжига чиққан йилларга тўғри келди. Бу пайтда Мовароуннаҳрдай гуллабяшнаган пойдор юрт тарихий номини ҳам йўқотиб, мустамлака ўлкасига — чиғатой улусига айланиб қолган эди. Масжиду мадрасалар, кутубхоналар вайрон қилинган, суғориш иншоотлари ишдан чиққан, сон-саноқсиз солиқлар, келгинди ва маҳаллий амалдорларнинг жабр-зулми халқнинг силласини қуритган эди.

Бу каби чексиз адолатсизликдан ёш Темурбекнинг қанчалар изтироб чекканини бизнинг авлодимиз — сиз билан биз айниқса чуқур ҳис этамиз. Чунки орадан 6 аср ўтиб, худди шундай кўргуликлар бизнинг ҳам бошимизга тушди.

Шавкатли аждодимизнинг ўлмас хизматлари шундаки, у мураккаб тарихий шароитда халқнинг бошини қовуштира билди. Истилочиларга қақшатқич зарба бериб, Туркистон заминида илк бор истиқлол байроғини баланд кўтарди. Пароканда мамлакатлар, эллар, элатларни бирлаштириб, марказлашган қудратли салтанат тузди.

Адолат кучда эмас, куч адолатдадир, деган шиор Амир Темур салтанатининг барча ҳудудларида бирдай амал қилиб, ахлоқий-маънавий мезонга айланди.

Йигирма асрдан ортиқ тарихга эга бўлган Тошкент Амир Темурнинг муқаддас қадамжоларидан биридир. Бобомиз жаннатмакон қадим Шошга алоҳида эътибор билан қараган. Шу заминда ўтган Шайх Зайниддин бобо, Зангиота сингари кўплаб муътабар зотларнинг мақбараларини обод қилиб, уларнинг руҳларини шод этган.

Олти юз йилдан сўнг биз — Амир Темурнинг бугунги ворислари соҳибқироннинг табаррук номларини тиклаш, руҳи покларини шод этишдек савобли ва шарафли ишга қўл уриб, шаҳри азим Тошкентнинг қоқ марказида бобокалонимизга ҳайкал ўрнатдик.

Бугун зўр шодиёна билан очилаётган Темурийлар тарихи давлат музейи соҳибқирон шахсиятига нисбатан юртимизда тарихий адолат тантана қилганининг яна бир амалий исботидир.

Айтиш мумкинки, Амир Темур хиёбони гўзал бир узук бўлса, бу музей шу узукнинг ёқут кўзидир.

Музейни зиёрат қилган ҳар бир инсон менинг бу сўзларим шоирона ташбеҳ ёки муболаға эмаслигига ишонч ҳосил қилади. Бу музейда бизнинг ўтмишимиз ҳам, бугунги кунимиз ва буюк истиқболимиз ҳам бамисоли кўзгуда акс этгандек намоён бўлади.

КИМКИ ЎЗБЕК НОМИНИ, ЎЗБЕК МИЛЛАТИНИНГ КУЧ-ҚУДРАТИНИ, АДОЛАТПАРВАРЛИГИНИ, ЧЕКСИЗ ИМКОНИЯТЛАРИНИ, УНИНГ УМУМБАШАРИЯТ РИВОЖИГА ҚЎШГАН ҲИССАСИНИ, ШУ АСОСДА КЕЛАЖАККА ИШОНЧИНИ АНГЛАМОҚЧИ БЎЛСА, АМИР ТЕМУР СИЙМОСИНИ ЭСЛАШИ КЕРАК.

Азиз юртдошларим!

Фурсатдан фойдаланиб, барчамизнинг номимиздан, эл-юртимиз номидан шу олий иморатни бунёд этишда жонбозлик кўрсатган барча инсонларга самимий миннатдорчилик билдираман.

Қадрли ватандошлар!

Амир Темурнинг башарият олдидаги ўлмас хизматларини маърифатли жаҳон муносиб баҳолаб келмоқда. Соҳибқирон юбилейининг ЮНЕСКО томонидан халқаро миқёсда кенг нишонланаётгани ана шу эътирофнинг ёрқин далилидир.

Шундай қувончли ва ҳаяжонли дамларда Амир Темурдек буюк зот мансуб бўлган миллат фарзандлари эканимизнинг, томиримизда Амир Темур шижоати жўш ураётганини ўйласак, англасак, қалбимизни чинакам ифтихор туйғулари қамраб олади.

Амир Темур ҳаётининг мазмуни, бетакрор фаолиятининг асосий маъноси — Ватан озодлиги, Ватанга муҳаббат деган олий қадриятлардан иборатдир.

Соҳибқирон бобомизнинг руҳияти истиқлол ва ҳурлик, эркинлик ғоялари билан табиий ва гўзал бир равишда уйғунлашиб кетган. У ҳатто умрининг сўнгги онларида ҳам зурриёдларига қарата «Истиқлол билан мулку миллат, лашкар ва раъиятни бошқарингиз» деб васият қилган. Чуқурроқ ўйлаб қарасак, бу васият айнан бизлар учун — буюк соҳибқироннинг бугунги авлодлари учун айтилган.

Ҳамиша эл ғамини, юрт ғамини ўйлаб яшаган соҳибқирон ёвлар оёғи остида топталган ўлкани дунёнинг энг қудратли салтанатига айлантирган эди. Келинглар, азиз дўстлар, барчамиз якдил бўлиб, ҳалол меҳнатимиз, ақлу заковатимиз, Ватанга муҳаббатимиз билан Ўзбекистонни жаҳон ҳавас қиладиган буюк давлатга айлантирайлик! Бу йўлда бобокалонимизнинг: «Адолат ва озодлик — дастурингиз, раҳбарингиз бўлсин» деган доно ўгитлари доимий шиоримиз бўлсин!

Муҳтарам жамоат!

Бугунги маросим ҳам ҳалемай тарих мулки бўлиб қолади. Орадан йиллар, асрлар ўтади, аммо Худонинг марҳамати билан, адолат билан тикланган улуғ аждодларимизнинг табаррук номлари абадий яшайди.

Шу боис менинг иймоним комилки:

Соҳибқирон даҳоси йўлчи юлдуз каби чарақлаб, бизни доимо олижанoблик ва бунёдкорликка чорлайди!

Бу дунёда халқимиз, миллатимиз, Ўзбекистонимиз бор экан, Амир Темур номи барҳаёт!

Илоҳим, ҳазрати Амир Темур эъзозлаган ғоялар — шижоат ва мардлик, адолат ва қатъият ҳар биримизга ҳамиша ҳамроҳ бўлсин!

Жаҳонга Амир Темурдек буюк даҳони берган халқ мангу яшасин, бахту саодати зиёда бўлсин!

Барча эзгу ишларимизда тангримизнинг ўзи мададкор бўлсин!

АЗАЛИЙ БУЮКЛИК МАСКАНИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

миздир.

Самарқанд — ўтмиши шарафли, бугуни саодатли, келажаги абадий шаҳардир.

Самарқанднинг ана шу оламшумул шуҳратига, тенгсиз салобатининг юксалишига, шонли тарихига беқиёс ҳисса қўшган зот бобомиз Амир Темурдир.

XIII асрнинг биринчи ярмида Самарқанд босқинчилар зулми туфайли ҳаробаликка юз тутган, қалъалар, масжидлар, мадрасалар қаровсиз қолган эди. Ўша замонда юртимизга келган бир араб сайёҳининг шоҳидлик беришича, Самарқанд шундай ҳувиллаб ётардики, аввалги аҳолисининг чорак қисми қолган, меъморий обидалар вайронага айланган, ариқлар кўмилиб кетган, шаҳар сувсиз, боғлар қуриб битган эди.

Соҳибқирон бобомиз ана шундай мураккаб бир даврда тахт тепасига келди.

У Самарқанднинг гуллаб-яшнаши учун бутун умрини сарф этди.

Бобокалонимиз Самарқандни жаҳондаги энг катта ва қудратли давлатнинг пойтахти сифатида буюк нуфуз касб этишини, мислсиз гўзал ва обод бўлишини, ҳар томонлама тараққий топишини орзу қилган эди. Бу эзгу ният Самарқанд қиёфасида ўз ифодасини топди.

Ҳазрати Темур бутун дунёдан ва ўз юртимиздан моҳир меъморларни, қўли гул ҳунармандларни ўз пойтахтини барпо этишга жалб қилди, уларни ана шу олижаноб мақсад йўлида бирлаштирди. Уларнинг салоҳият ва ақл-заковатини сафарбар этиб, ижодларига илҳом бағишлаб, оламда тенги ва ўхшаши бўлмаган меъморий мўъжизаларни бунёд қилдирди.

Самарқанднинг мовий гумбазлари, осмонўпар миноралари, улардаги бетакрор ранглар, олам-олам мазмунга эга нақшу нигорлар бизни ерга қараб эмас, бошимизни баланд кўтариб қадр-қимматимизни билиб яшашга ундайди.

Бугун биз Амир Темур бобомиз буюк бунёдкорлик режаларини ноёб обидаларда бекамукўст мужассам этиб, Самарқандни ер юзининг мўъжизасига айлантирган Бадриддин ибн Шамсиддин, уста Али Насафий, Олим Насафий, Мавлоно Убайдуллоҳ, Пирмуҳаммад Боғишамолий, Мавлоно Жунайс сингари юзлаб-минглаб меъмору муҳандис аждодларимизни, ҳунарманд усталаримизни ҳам эслаб, уларнинг санъатига тасаннолар айтамиз.

Соҳибқирон бобомиз даҳосининг шарофати билан шаҳри азим Самарқанд ер юзининг сайқалига айланди.

Бу олий унвон шунчаки айтилган чиройли гап эмас. Темурийлар салтанатининг маркази, темурийлар қудратининг тимсоли бўлмиш бу табаррук маскан оламнинг етти иқлимида маълуму машҳур бўлди.

Дунёнинг турли мамлакатларидаги не-не одамлар Самарқандни бир бор кўришни, унинг муқаддас тупроғини тавоф этиб, азиз-авлиёларнинг ҳоки пойларини зиёрат қилишни ўзлари учун улуғ шараф деб билганлар. Жаҳоннинг барча ҳудудларидан илм тилаб, маърифат тилаб инсонлар Самарқанд сари интилганлар. Чунки дунёнинг энг катта ва бой кутубхоналари, ўша замоннинг энг улуғ дорилфунунлари — мадрасалар, энг машҳур алломалар айнан шу ерда, мана шу заминда фаолият кўрсатар эди.

Халқимиз, шу жумладан, Самарқанд аҳлининг бугунги ҳаётимиз ва эртанги истиқболимиз йўлида қилаётган меҳнати, фан ва маданият намоёндаларининг изланишлари соҳибқирон давридаги ўша оламшумул ишларнинг узлуксиз давомидир. Буларнинг барчаси Самарқанднинг шуҳратига шуҳрат қўшяпти, десак, асло муболаға бўлмайди.

Самарқанд нафақат муқаддас обидалари ва бетакрор тарихий мўъжизалари, балки замонавий ишлаб чиқариш салоҳияти билан, энг қимматли бойлиги — бағри кенг, қалби гўзал меҳнаткашлари билан бутун дунёда машҳур.

Азиз биродарлар!

Бугун Амир Темур тўйини нишонлашимизнинг, унга ҳайкаллар тиклашимизнинг, темурийлар даври меъморий ёдгорликларини таъмирлаб обод этишимизнинг, у зоти шарифга бўлган эҳтиром ва муҳаббатимизнинг сабаби битта:

Амир Темур шахсини идрок этиш — тарихни идрок этиш демакдир.

Амир Темурни англаш — ўзлигимизни англаш демакдир.

Амир Темурни улуғлаш — тарих қаърига чуқур илдиз отган томирларимизга, маданиятимизга, қудратимизга асосланиб, буюк келажагимизга ишончимизни мустаҳкамлаш демакдир.

Муҳтарам юртдошлар!

Самарқанд — азалий буюклик ва даҳолик қудрати мужассам бўлган, Оллоҳ назари тушган маскан. Унинг жаҳон илму фани, маданияти ва санъати ривожига қўшган катта ҳиссаси, сиз — муҳтарам шаҳар аҳлининг кўп асрлик маънавий меросимизни асраб-авайлаб келаётганингиз ва мустақил Ўзбекистон шон-шавкатини оширишдаги ғоят катта хизматларингиз учун Самарқанд шаҳри «Амир Темур» ордени билан тақдирланган эди.

Бугун мен учун беҳад шарафли вазифани адо этиш — қадрдон ва азиз шаҳримиз байроғига ана шу орденни қадаб қўйиш насиб этди.

Бу қувончли воқеа Амир Темур бобомизнинг муборак таваллуд кунларини нишонлаш пайтида, у зотнинг муҳташам ҳайкали файз бағишлаб турган шу гўзал майдонда содир бўлмоқда. Бу, албатта, теран маъно ва мазмунга эга.

Қадрли Самарқанд аҳли!

Ана шу олий мукофот билан барчангизни чин қалбимдан муборакбод этаман!

Соҳибқирон бобомизнинг сиймоси Самарқанд осмонида юлдуз каби нур сочаверсин!

Миллатимизнинг фахру ифтихори бўлмиш азим Самарқанд ҳам, ҳазрати Амир Темурнинг табаррук номлари ҳам, она Ўзбекистонимиз ҳам дунё тургунча турсин!

Буюк Амир Темур ва азиз аждодларимизнинг руҳи поклари бизни қўллаб-қувватласин, юртимизга тинчлик ва осойишталик, халқимизга фаровонлик ва бахту саодат ато этсин!

СОҲИБҚИРОН КАМОЛГА ЕТГАН ЮРТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Амир Темурдай улуғ зотни камолга етказган ота макон — табаррук Кеш юртининг миллатимиз тарихида, шу заминда яшаётган эл-улуснинг бошини қовуштиришда ўрни беқиёсдир. Бобокалонимизнинг Туркистон диёрини босқинчилардан халос қилиш йўлидаги жасур ҳаракатлари айнан шу муътабар юртдан бошланган.

Соҳибқирон ўз ота маконини беҳад қадрлаган. Бу макон Амир Темур ҳазратларининг наинки ота-боболари, балки пиру устозлари ва фарзандларининг ҳам ҳоки поклари билан мукаррам бўлган. Буюк бобомизнинг тўнғич ўғли Жаҳонгир Мирзо худди шу ерда мангу уйқуда ётибди.

Ҳазрати Темур ўз олдига улуғвор мақсадларни қўйганида, аввало ўз элига, ўз она юрти — Кешга ишонган ва унга таянган. У қайси бир сафаридан қайтмасин, даставвал Кешни зиёрат қилган, азиз-авлиёларнинг қадамжоларини тавоф этган, ҳамюртларининг дуо ва маслаҳатларини олган.

Ҳурматли биродарлар!

Буюк бобомиз ҳақида соатлаб сўзлаш мумкин. Улуғ зотларнинг тарих осмонига юксаладиган манзиллари бўлади. Бутун Шарқ оламида «Илму адаб қуббаси» дея эътироф этилган Шаҳрисабз ҳазрати Амир Темур учун ана шундай парвоз нуқтасидир. Биз соҳибқирон бобомизнинг қутлуғ тўйини ўтказаётган шу кунларда энг аввал бу зоти шарифни дунёга келтирган ва вояга етказган эл даҳосига ва табаррук заминга таъзим қиламиз.

Катта ишонч билан шуни таъкидлашим керакки, бу юртнинг фарзандлари, Темурбекнинг набиралари ўз қалбларида улуғ бобосига хос гўзал фазилатларни асраб-авайлаб, бугунги ҳаётимизда ҳам намоён қилмоқдалар.

Азиз дўстлар!

Минг афсуским, кўп йиллар давомида мустабид босқинчи мафкура даврида бизни Амир Темурдек буюк бобомиздан, бой ўтмишимиздан айириб, халқимизнинг маънавиятини, ғурурини, ифтихорини ерга урмоқчи бўлдилар. Юртимизда, жумладан, Шаҳрисабзда бевосита соҳибқироннинг саъй-ҳаракатлари билан бунёд этилган тарихий обидалар харобага айлантирилди. Ҳатто ул зот ва авлодларининг қабр-мақбаралари ҳам «илмий тадқиқотлар» ниқоби остида талон-торож этилди, топталди.

Лекин халқимиз улуғ аждодини ҳеч қачон унутмади. Унинг хотирасини ҳамиша юрагида сақлади.

Қадрли Шаҳрисабз аҳли!

Мана шу қаршимизда турган Оқсарой ҳар биримиз учун тарихимизнинг азиз ва муътабар ёдгорлигидир. Бу улуғ бино ҳам мустамлакачилар тажовузининг қурбони бўлганини яхши биласиз. Соҳибқироннинг улуғвор ҳайкали айнан Оқсарой олдида қад ростлагани бежиз эмас. Бунинг ўзига хос, ўзига мос чуқур рамзий маъноси бор. Жаннатмакон Амир Темур бобомиз бу кошона пештоқига шундай бир ҳикматни нақш этиб кетганлар. Унинг мазмуни сизларга маълум: «Кимки бизнинг шон-шуҳратимизни кўрмоқчи бўлса, биз барпо этган иморатларга назар солсин».

Бу кўҳна дунёда жаҳонгирлар кўп ўтган. Уларнинг аксарияти фақат бузган. Амир Темурнинг улардан фарқи шундаки, у умр бўйи бунёдкорлик билан машғул бўлган. У муборак зот айтганларки: «Қай бир жойдан бир ғишт олсам ўрнига ўн ғишт қуйдирдим, бир дарахт кестирсам, ўрнига ўнта кўчат эктирдим».

Яна бир ўринда эса шундай деганлар: «Дунёнинг ярмини олдим, салтанатимнинг у четидан бу четига бирор болакай бошида бир лаган тилла кўтариб ўтадиган бўлса, бир донасига ҳам зарар етмайдиган тартиб-интизом ўрнатдим».

Ҳали телефон, телеграф, коммуникация воситалари бўлмаган бир шароитда Амир Темур Шарқни Ғарб билан тинчлик, тижорат, элчилик йўли воситасида бирлаштирига ҳаракат қилган. Бизнинг бугунги сиёсатимиз Амир Темурнинг бу борада олиб борган олижаноб ишларининг давомидир.

Муҳтарам дўстлар!

Карами улуғ Оллоҳ халқимизга, ватанимизга шу қадар марҳамат қилибдики, миллатимизга Амир Темурдек буюк соҳибқиронни берибди. Бунинг учун яратганга ҳар қанча шукрона айтсак арзийди.

Инсоният янги асрга қадам қўяётган бугунги кунда ҳам Амир Темур маънавияти ва шижоати, адолатпарвар сиёсати юксак ибрат намунаси бўлиб қолғусидир.

Яна бир бор таъкидламоқчиманки, кимки ўзбек номини, ўзбек миллатининг куч-қудратини, адолатпарварлигини, чексиз имкониятларини, унинг умумбашарият ривожига қўшган ҳиссасини, шу асосда келажакка ишончини англамоқчи бўлса, Амир Темур сиймосини эслаши керак.

Бугунги қутлуғ кунда Амир Темур бобомиз баланд кўтарган ва асримиз охирига келиб бизнинг қўлимизда қайтадан мағрур ҳилпираётган мустақиллигимиз байроғи остида туриб сизларни, барча халқимизни шу улуғ шодиёна билан муборакбод этаман.

Маълумки, Шаҳрисабз аҳлининг темурийлар даври улкан маданий ва маънавий меросини, ноёб тарихий ёдгорликларини асраб-авайлаш, ёш авлодни буюк аждодларимизнинг муносиб ворислари, озод мамлакатимиз буюк истиқболини яратишга қодир кишилар қилиб тарбиялаш ишига қўшган алоҳида хизматларини эътиборга олиб Шаҳрисабз шаҳри «Амир Темур» ордени билан мукофотланган эди.

Бугун шу юксак мукофотни сизларга топширишдан ниҳоятда хурсандман.

Азиз дўстларим, юртдошларим!

Буюк соҳибқироннинг муътабар номи билан аталувчи орден сизларга муборак бўлсин!

Бу олий нишон улуғ бобомизни вояга етказган муътабар бешикка тумор бўлсин!

Илоё, ҳаммамизни соҳибқирон Амир Темурнинг ўлмас руҳлари ҳамиша қўлласин ва барча ишимизда мададкор бўлсин!

ОҚ ОЛТИН — 96

Серқуёш диёримиз оқ олтин пайкаллари бугун жасорат майдонига айланган, бободеҳқон енг шимариб даладаги ҳосилни ёғинсочинга қолдирмай йиғиштириб олиш ташвишида. Чевар теримчилар, бригадалар, хўжаликлар кимўзарга меҳнат қилиб, кундан-кунга мустақиллик хирмонларини юксалишига ҳисса қўшишмоқда. Бухоро туманидаги Асат Шокиров номли жамоа хўжалигининг Шокирбой Ражабов бошлиқ бригада заршунослари бу мусобақанинг олдинги сафларида бормоқдалар. Уларнинг ниятлари 50 гектар пахта майдонидан 45 центнердан оқ олтин етиштиришдир.

СУРАТЛАРДА: 1. Илғор бригада сардори Ш. Ражабов. 2. Юксалаётган хўжалик хирмони.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

БУЛОҚБОШИЛИКЛАР ҒАЛАБАСИ

Йил бўйи фидокорона меҳнат қилган Андижон вилоятидаги Булоқбоши тумани пахтакорлари катта зафар қучдилар. Улар пахтачиликдаги илғор тажрибаларни ва янги технологияларни изчиллик билан қўлланиб, юқори ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар ҳамда мамлакатимиздаги дастлабки туманлар қаторида йиллик топшириқни адо этдилар. Туман бўйича ўртача ҳосилдорлик 29 центнердан ошди. Республикамизда ҳозирги пайтда «Андижон усули» номи билан тобора кенг қулоч ёяётган янги технология — чигит пленка остига экилган 465 гектар майдондан ҳозиргача 35 центнердан ошириб ҳосил йиғиштириб олинди. Тумандаги энг пешқадам 25 дан зиёд бригада ҳозиргача 120 фоизли маррадан ошиб кетдилар.

— Заршуносларимиз ҳосил йиғим-теримини қизғин давом эттирмоқдалар, — дейди Булоқбоши тумани ҳокими Абдумуталлиб Жалилов. — Миришкорларимиз яна гектаридан ўртача 5 центнердан дурдона саранжомлаб олиб, ялпи ҳосилдорликни 34 центнердан оширишга азму қарор қилганлар.

С. АЛИЕВ.

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

Янгийўл туманидаги «Янги ҳаёт» жамоа хўжалигининг миришкор деҳқонлари жорий йилда 730 гектар майдонга чигит экиб, 1800 тонна оқ олтин етиштиришга азму қарор қилишганди. Заршунослар ҳамжиҳатликда фидокорона меҳнат қилиб, барча пайкалларда мўл ҳосил етиштиришга эришдилар. Хўжаликнинг пахта майдонлари 3 та бригадага, 52 та оилавий ижарачиларга бўлиб берилган.

Ҳозирги кунда пахтазорларда 1100 теримчи самарали меҳнат қилмоқда. 10 та зангори кема тиним билмай давлат оқ олтин хирмонига қут-барака киритаяпти.

Тўлқин Камолов етакчилик қилаётган бригада аъзолари 166 тонна пахта тайёрлаб, режани барвақт адо этишди. Оилавий ижарачилардан Наби Қодиров, Қўлдош Сафаров, Дилбар Аҳмедова, Иброҳим Қорабоев, Абдурашид Бухорбоевлар ҳам зиммаларидаги режаларини ортиғи билан уддаладилар.

Хўжалик жамоаси шу кунгача Ватан хирмонига 1370 тонна оқ олтин етказиб берди. Шунинг 400 тоннаси зангори кемалар ёрдамида териб олинди.

— Пахтакорларимизнинг шаштлари баланд. Улар етиштирилган ҳосилни нест-нобуд қилмай тез ва соз йиғиштириб олиш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солишаяпти, — дейди хўжалик бошқаруви раиси Абдуманноп Ўсканбоев. — Мақсадимиз режани ҳалол уддалаб, жорий йилни ёруғ юз билан нишонлашдир.

Эркин ТЎЛАГАНОВ.

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ

(Давоми. Боши 1- бетда).

ва мезёрларига мувофиқ равишда халқаро тинчлик ва хавфсизликни сақлашга доир ўз мажбуриятларига риоя этиб;

ўз мамлакатлари ўртасидаги муносабатларнинг ҳолати ва ҳамкорлик истиқболларини кўриб чиқиб, бир қанча халқаро ва минтақавий муаммолар юзасидан фикрлашиб,

қуйидагиларни маълум қиладилар:

1. Давлат бошлиқлари ўз мамлакатлари ўртасида турли соҳаларда икки томонлама ва кўп томонлама муносабатларнинг ривожланишидан мамнуният изҳор қилдилар ва уларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш зарурлигини таъкидладилар.

2. Давлат бошлиқлари демократия, инсон ҳуқуқларини ҳурмат қилиш ва бозор иқтисодиёти тамойилларига қатъиян ва доимий содиқликларини яна бир бор тасдиқлайдилар.

3. Давлат бошлиқлари фан, маданият ва таълим соҳасидаги ҳамкорликдан катта мамнуният изҳор қилиб, ўз мамлакатлари ўртасидаги бу алоқаларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришни ҳамда туркий халқларининг буюк маданий-тарихий меросини оммалаштиришни ёқлаб гапирдилар.

Давлат бошлиқлари **Турксўй** ташкилоти олдида туркий тилли мамлакатлар халқларининг маданияти, тили ва маънавий қадриятларининг муштараклилигига асосланган ҳамкорликни янада ривожлантириш соҳасида муҳим вазифалар турганини таъкидладилар ва бу ташкилотнинг таъсирини оширишни зарур деб ҳисоблайдилар.

4. Давлат бошлиқлари Тошкентдаги олий даражадаги туртинчи учрашув буюк Амир Темурнинг 660 йиллик юбилейи кенг байрам қилинаётган даврда ўтаётганини эътиборга олиб, туркий тилли халқларнинг тарихи ва маданиятига улкан ҳисса қўшган жаҳон аҳамиятига молик буюк шахсларнинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ унутилмас саналарни биргаликда байрам қилиш зарурлигини яна бир бор таъкидладилар.

Давлат бошлиқлари **Турксўй** ташкилотига туркий маърифат билан боғлиқ тарихий саналар жадвалини ишлаб чиқишни, бу саналарни байрам қилишга маданият соҳасидаги халқаро ташкилотларни, биринчи навбатда ЮНЕСКОни жалб этиш имкониятларини ўрганиш вазифасини топширди. Буюк турк ҳоқонлигининг 1450 йиллигини биргаликда ўтказиш имкониятлари ўрганилсин ва туркий тилли давлатлар бошлиқларининг V учрашувига шу масалага доир тадбирлар режаси тайёрлансин.

5. Давлат бошлиқлари туризм йўналишлари тармоғи ҳамда шунга мувофиқ равишда туризмнинг инфра тузилмаларини унинг ҳамма фойдаланиши мумкин бўлган турли шаклларини кенгайтириш мақсадида, «Ипак йўлини қайта тиклаш: маърифий туризмни ривожлантириш, туркий тилли давлатлар маданий меросини қайта тиклаш, сақлаб қолиш ва мунтазам ривожлантириш» дастурини биргаликда ишлаб чиқиш ва амалга оширишга тайёр эканликларини изҳор қилдилар.

6. Давлат бошлиқлари ахборотларни айирбошлаш соҳасида вужудга келган ижобий тамойилларни мамнуният билан қайд этадилар ва туркий халқларнинг буюк маданий-тарихий меросини тарғиб қилиш, оммалаштириш ва ёйишда ўз мамлакатлари оммавий ахборот ва алоқа воситаларининг биргаликдаги ҳаракатларини кучайтириш зарур деган фикрни билдирдилар.

Давлат бошлиқлари ўз мамлакатларининг халқлари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш ва турли соҳалардаги тажрибани айирбош қилиш мақсадида туркий тилли давлатлар маҳаллий бошқарувлари ва ноҳукумат ташкилотлари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашга аҳд қилдилар.

7. Давлат бошлиқлари туркий тилли давлатлар савдо-иқтисодий ҳамкорлигини барча чоралар билан ривожлантириш, турли даражадаги иқтисодий алоқаларни кенгайтириш, иқтисодий интеграция жараёнларига кўмаклашиш, ўзаро савдо-сотиқдаги ғовларни бартараф этиш ва жисмоний ҳамда ҳуқуқий шахслар хўжалик алоқаларини амалга ошириши чоғида ўзларининг халқаро мажбуриятларига путур етказмаган ҳолда товарлар, хизматлар, сармоя ва ишчи кучининг ягона бозорини барпо этиш мақсадида, улар учун қулай ҳуқуқий режим ўрнатишни ёқлаб гапирдилар.

Давлат бошлиқлари тегишли давлат тузилмалари божхона ва транзит тадбирларини янада соддалаштириш, ўзаро савдо-сотиқни, молия ва банк операцияларини чеклаётган ва қийинлаштираётган ғовларни бартараф этиш чораларини кўришлари зарур деб ҳисоблайдилар.

8. Давлат бошлиқлари ўз мамлакатларининг бой табиий ресурсларини, биринчи навбатда табиий газ, нефт ва гидро энергетика ресурсларини ишга солишнинг ва қазиб чиқаришнинг ғоят муҳимлигини яна бир бор таъкидлайдилар. Улар энергия манбаларини жаҳон бозорига олиб чиқиш учун қувурлар ётқизиш ва электр линиялари қуриш бўйича қўшма лойиҳаларни амалга ошириш, у лойиҳаларга манфаатдор давлатларни, халқаро молия ташкилотларини, давлат тузилмалари ва хусусий тузилмаларни жалб этиш юзасидан шошилинч чоралар кўришни маъқуллайдилар.

Давлат бошлиқлари Туркия орқали Ўрта денгиз соҳилларига ва Европага нефт-газ қувурлари ётқизиш билан боғлиқ бўлган ва тегишли давлат ва халқаро ташкилотлар томонидан бажарилган ишни мамнуният билан қайд этадилар.

9. Давлат бошлиқлари минтақада иқтисодий нақлиёт тизимларини ривожлантириш зарурлигини таъкидлаб, Транскавказ йўлагини ишга солган ҳолда транзит ва темир йўл алоқаси бўйича Сарас тўрт томонлама аҳдномасини (1996 йил) тезроқ амалга оширишни маъқулладилар ва Трасек лойиҳалари бўйича Европа Иттифоқи саъй-ҳаракатларини маъқулладилар.

Шунингдек, улар «Шимол-Жануб» транспорт йўлагининг бир қисми сифатида Ҳинд океанига чиқадиган «Марказий Осиё—Афғонистон — Покистон» транспорт йўлини барпо этиш ташаббусини қуллаб-қувватладилар.

10. Давлат бошлиқлари БМТ тараққиёт дастурини, жаҳон банкини, жаҳон валюта жамғармасини ва минтақа тараққиёт банкларини ўтиш даврида туркий тилли мамлакатларнинг ҳар бири учун ҳаракат стратегиясини ишлаб чиқишда иштирок этаётган мамлакатлар билан ҳамкорликни кенгайтириб, янада фаол ҳаракат қилишга чақирадилар.

11. Давлат бошлиқлари:

— базис ва махсус таълим сифатини оширишга, меҳнат кўникмалари ва касб тайёрлигини ривожлантиришга ҳамда малака оширишга алоҳида аҳамият бериб, маблағ ва инсоний ресурсларни ишга солиш йўли билан;

— фақат рақобатбардошли маҳсулот яратибгина қолмай, айниқса, кичик ва ўрта бизнес соҳасида иш жойларини ҳам барпо этадиган янги технологияларни оммалаштиришга кўмаклашиш йўли билан ўз мамлакатлари иқтисодий юксалишини рағбатлантиришга қаратилган чораларнинг самарадорлигини оширишни маъқулладилар.

12. Давлат бошлиқлари атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ҳамкорликни ривожлантиришнинг долзарблигини яна бир бор таъкидладилар ва Орол денгизи атрофидаги экология вазиятини барқарорлаштириш юзасидан халқаро миқёсда қатъий чоралар кўришга чақирдилар.

13. Давлат бошлиқлари наркотик ва психотроп моддаларни ғайриқонуний ишлаб чиқариш, уларга талаб ҳамда бундай моддалар оборотининг кўламлари ва ўсиш тамойилидан, шунингдек уларни ғайриқонуний равишда ташиш учун туркий тилли давлатлар ҳудудидан фойдаланиш мумкинлигидан ташвишланаётганликларини изҳор этиб, бангфурушликка қарши кураш бўйича мувофиқлаштирилган ҳаракатларни амалга оширишга, шунингдек, наркотик моддалар оборотини назорат қилиш бўйича халқаро сиёсатга кўмаклашишга қатъий бел боғлаганликларини тасдиқлайдилар. Шу муносабат билан ҳозирги асрнинг 90-йилларида, айниқса, авж олган уюшган жиноятчилик бангфурушлик ватерроризм билан мустаҳкам боғлиқлиги ва терроризм учун молиявий манба бўлиб қолаётганидан хавотирда эканликларини таъкидлайдилар.

14. Давлат бошлиқлари терроризм ва сепаратизмнинг янги жунбушидан жиддий ташвиш изҳор қилиб, терроризм, сепаратизм ҳолларини (ким томонидан ва қандай мақсадда амалга оширилишидан қатъи назар, инсон ҳуқуқларини жиддий равишда камситгани учун) қаттиқ қоралайдилар ва ана шундай ҳолларга қарши кураш мақсадида жаҳон ҳамжамияти кўраётган чора-тадбирларни тўла-тўкис қўллаб-қувватладилар, уларни тезроқ ва кенг миқёсда амалга ошириш зарурлигини таъкидладилар. Давлат бошлиқлари эндиликда чегара нималигини билмайдиган терроризм ва сепаратизмга қарши курашишда халқаро ҳамкорликнинг зарурлигини яна таъкидладилар.

15. Давлат бошлиқлари БМТ ҳамда Европа Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти қоидаларини очиқдан-очиқ бузиш оқибатида юз берган можаролар давом этаётганидан чуқур ташвиш билдирдилар ва мазкур қоидаларга сира кечикмай риоя қилишга чақирдилар. Давлат бошлиқлари Арманистон билан Озарбойжон ўртасидаги можарони Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг тегишли қарори асосида тинч йўл билан бартараф этиш зарурлигини тасдиқладилар ва бу можаронинг бартараф этилмагани минтақада тинчлик жараёнига, ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлашга путур етказаётганини таъкидладилар.

16. Давлат бошлиқлари ўзаро маслаҳатлашувлар ва ташкилий-техник ишларни мунтазам ўтказиб туриш, қабул қилинган қарорларни амалга ошириш зарурлигини таъкидлаб, туркий тилли давлатлар бошлиқлари учрашувининг котибиятини тузиш тўғрисида келишиб олдилар. Котибият тўғрисидаги низомни ишлаб чиқиш Ташқи ишлар вазирликларига топширилди. Котибият зиммасига туркий тилли давлатлар бошлиқлари ва ташқи сиёсат маҳкамалари раҳбарлари учрашувларига материалларни тайёрлаш, туркий тилли давлатлар тили, маданияти ва ютуқларини тарғиб қилишга бағишланган семинарлар, конференциялар, симпозиумлар ўтказиш, туркий халқларнинг, ўтмишдаги ва ҳозирги пайтдаги ҳаёти тўғрисида тарихий-адабий манбаларни излаш, саралаш ва нашрга тайёрлашга доир вазифалар юклатилди.

17. Давлат бошлиқлари самимий ва дўстона вазиятда ўтган Тошкент учрашуви туркий тилли давлатлар ҳамкорлигини янада ривожлантириш, шунингдек, минтақада барқарорлик ва тинчликни таъминлаш ишида шубҳасиз муҳим босқич бўлади, деб таъкидладилар.

Анқарадаги олий даражадаги учрашувнинг бундай учрашувларни мунтазам ўтказиб туриш тўғрисидаги қарорига мувофиқ, давлат бошлиқлари навбатдаги учрашувни 1997 йилнинг тўртинчи чорагида Қозоғистон Республикаси пойтахтида ўтказишга келишдилар.

Ушбу декларация 1996 йил 21 октябрда Тошкент шаҳрида ҳар бири турк ва рус тилларидаги олти насхада имзоланган.

Озарбайжон Республикаси Президенти
Ҳайдар АЛИЕВ

Қозоғистон Республикаси Президенти
Нурсултон НАЗАРБОЕВ

Қирғизистон Республикаси Президенти
Асқар АКАЕВ

Туркия Республикаси Президенти
Сулаймон ДЕМИРЭЛ

Туркманистон Президенти
Сапармурот НИЁЗОВ

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ

ИСЛОҲОТ — ИНСОН ХИЗМАТИДА

МОДДИЙ МАНФААТДОРЛИК РАҒБАТ КАЛИТИ

Вазирлар Маҳкамасининг жорий йилги пахта йиғим-терими мавсумини уюшқоқлик билан ўтказиш тўғрисидаги қарорида теримда қатнашаётганларга иш ҳақи тўлашни ҳар беш кунда амалга ошириш кўзда тутилганди. Мазкур қарор қай тарзда бажарилаётганлигини билиш мақсадида Андижон вилояти далаларида бўлдик.

Олтинкўл туманидаги «Намуна» жамоа хўжалигининг Сиёсатхон Абдуллаева бошлиқ бригадаси далаларидамиз. Теримчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Режа аллақачон уддаланган. Ҳосилдорлик 50 центнердан ошган. Чевар теримчилардан Оқибатхон Сотволдиева, Маҳкамхон Қорабоева, Маҳфиратхон Мирзаева, Зуҳрахон Аҳмедова, Чаманхон Тўланова, Тўхтахон Нурматова, Аҳмад Юсуповларнинг ҳар бири шу кунгача 6—7 тоннадан оқ олтин йиғиштириб олиб, хўжалик хирмонининг юксалишига ўзларининг муносиб ҳиссасини қўшган.

Биз улар билан иш ҳақининг қай тарзда берилаётгани, бу борада фикр-мулоҳазалари, умуман мавсумда яратилган шарт-шароитлар тўғрисида суҳбатлашдик.

— Терилаётган пахтага ҳар беш кунда ҳақ тўланаяпти, — дейди теримчи Тўхтахон Нурматова. — Ҳозиргача беш марта пул олдик. Иш ҳақи далага келтириб тарқатиляпти. Ҳар килограмми саранжомланган пахта учун икки сўмдан тўланяпти. Ҳукуматимизнинг мавсумда моддий манфаатдорликни ошириб, ишни шу тартибда ташкил қилганлигидан ниҳоятда мамнунмиз. Мен ҳозиргача етти тоннадан зиёд оқ олтин тердим.

Дарҳақиқат, меҳнат ҳақининг ўз вақтида берилаётганлиги иш суръатининг ошишига ёрдам бермоқда. Баъзи илғор теримчилар беш кунликда 3—4 минг сўмдан пул олишди. Бригадада режа бажарилганлигига қарамай кунлик ўсиш пасайгани йўқ. Ҳар куни йиллик топшириқнинг бир фоизи миқдорида оқ олтин қабул пунктларига топширилмоқда.

Республика ихтисослаштирилган акционерлик-тижорат «Пахта-банк»нинг туман бўлимида бўлганимизда шу кунгача 30 миллион сўмдан ортиқ пул теримчиларга берилганлигининг шоҳиди бўлдим. Ҳар беш кунлик тугаши билан хўжаликларга тайёрланган пахтага қараб иш ҳақи ажратиляпти. Пул ўз вақтида бериб борилаётганлиги сабабли туман далаларида терим қизғин давом этмоқда. Ҳар куни йиллик режанинг 1,5 — 2 фоизи миқдорида пахта тайёрланяпти. Айни пайтда туманнинг йиллик топшириғи 88 фоиздан ошди.

Ҳозиргача «Намуна» жамоа хўжалиги режани уддалади. Ф. Қўчқоров номли, «Туркистон», «Андижон» хўжаликлари марра сари яқинлашмоқда. Сафарбарлик, ишда манфаатдорлик мавжудлиги боис иш суръати ортиб боряпти.

Андижон вилоятида жорий йилда пахта етиштиришда катта тажриба қўлланилди. Республика пахтачилигида илк бор қўлланилаётган бундай тажриба синовдан муваффақиятли ўтмоқда. Янги усулда хом ашё етиштирган кўпгина хўжаликлар аллақачон режани ошириб бажарди. Аксарият бригадаларда ҳосилдорлик 50 центнердан ошмоқда. Марҳамат тумани заршуносларининг мамлакатимизда биринчи бўлиб топшириқни адо этганликлари ҳам фикримизнинг далилидир. Бир сўз билан айтганда, плёнка остида ғўза ўстириш усули ўзини тўла оқлади.

Бундай ишларни амалга оширишда «Пахта-банк»нинг вилоят бўлими жамоасининг ҳам алоҳида ҳиссаси бор. Масалан, Вазирлар Маҳкамаси шу йил январь ойида «Пахта етиштириш ҳажмлари тўғрисида» қарор қабул қилганди. Унга мувофиқ

ҚАРОР ВА ИЖРО

етиштирилаётган хом ашё учун 25 фоиз миқдорида аванс бериш кўзда тутилганди. Шунга кўра хўжаликларга бир миллиард 85 миллион сўм маблағ ажратилди.

Айни пайтда вилоятнинг пахта тайёрлашда республикада етакчилик қилишида банкнинг муносиб ҳиссаси бор. Теримчи, механизаторларга ҳар беш кунда, хирмонда ишлаётганларга эса ҳар ўн беш кунда меҳнат ҳақи берилаётганлиги терим суръатларининг ошишига ёрдам бермоқда. Вилоят «Пахта-банк»ининг мавжуд 17 бўлимидан 16 тасида терим мавсуми иштирокчиларига 25 кун ичида 476 миллион сўм берилди.

Асосий вазифа пулни ўз вақтида етказиб бериш, мавсум иштирокчиларига имкони борича намунали молиявий хизмат кўрсатишга қаратилган. Бу борада ишларнинг яхши йўлга қўйилганлиги терим суръатининг ошишига ёрдам бермоқда. Марҳаматдан кейин Избоскан тумани заршунослари зафар қучдилар, Асака, Шаҳрихон, Балиқчи, Андижон туманлари марра сари яқинлашмоқда. Шу кунгача андижонликлар топшириқнинг 90 фоизидан зиёд ҳажмда оқ олтин хирмони яратдилар.

Жорий йилда андижонлик пахтакорлар 110 минг гектар майдонга чигит экишган эди. Шундан 10 минг гектарига янги усулда чигит қадалганди. Плёнка остига чигит экиш синовдан муваффақиятли ўтганлиги боис келгуси йилда бундай усулда чигит экиладиган ерлар ҳажми кескин ошиши кўзда тутилмоқда. Янаги йили бундай пайкаллар умумий майдоннинг ярмини, яъни 55 минг гектарни ташкил қилади.

Янги усулда бундай катта майдонда пахта етиштириш учун кўп миқдорда плёнка зарур. Ҳозирча бундай маҳсулот мамлакатимизда ишлаб чиқилмаслиги сабабли, уни четдан сотиб олиш учун маблағ зарур. Вилоят ҳокимлиги яқинда бу масалани ечишди. Барча имкониятлар ишга солинди, зарур маблағ топилди. «Пахта-банк»нинг вилоят бўлими кўрсатилган жойга белгиланган суммани ўтказди. Демак, келгуси йил ҳосилига пухта замин яратилди.

Умуман Андижонда кейинги йилларда пахтачиликда катта ишлар амалга оширилмоқда. Янги усул ҳосилни эрта етиштириш, хом ашёнинг сифатини ошириш, асосий дала ишларини барвақт туғаллаш, ҳосилдорликни кўпайтириш имконини беради. Жорий йилги ишлар буни тўла тасдиқлади.

Янги усулда оқ олтин етиштириш пахтачиликнинг сердаромад тармоқ эканлигини яна бир бор исботлади. Агар 35 центнердан ҳосил олинса, бир гектар майдондан 43 минг сўмгача, ҳосилдорлик 50 центнерни ташкил қилса гектаридан 64 минг сўмгача даромад олиш мумкин. Айни пайтда гектаридан 50 центнердан хом ашё йиғиштириб олган бригадалар кўп. Плёнка остига чигит экишнинг яна бир афзаллик томони шундаки, ҳосилдорлик гектарига 10-12 центнерга кўтарилишига эришиш, хом ашёни 15 октябргача тўла йиғиштириб олиш мумкин бўлади.

— Амалга оширилаётган ишларда бизнинг ҳам ҳиссамиз бор, — дейди «Пахта-банк»нинг вилоят бўлими бошқарувчиси ўринбосари Абдуқаҳҳор Ғозиев. — Ўтказилаётган тажрибалар ўз вақтида маблағ билан таъминланмоқда. Янги усулнинг яхши самара бераётганлиги бизни ҳам хурсанд қилмоқда. Шунингдек, жамоамиз пахтакорларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириб бориш, уларга замон талаблари даражасида хизмат кўрсатишни асосий вазифа қилиб қўйган. Мижозлар бу борадаги фаолиятимиздан мамнун.

Дарҳақиқат, Андижонда амалга оширилаётган улкан ишларда «Пахта-банк» вилоят бўлимининг алоҳида ўрни бор. Буни унинг фаолияти билан батафсил танишиб, қўлга киритилаётган ютуқларни кўриб, ишонч ҳосил қилиш мумкин.

Ҳ. КАРИМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

НОЗ-НЕЪМАТ БУНЁДКОРЛАРИ

ТОРТИК

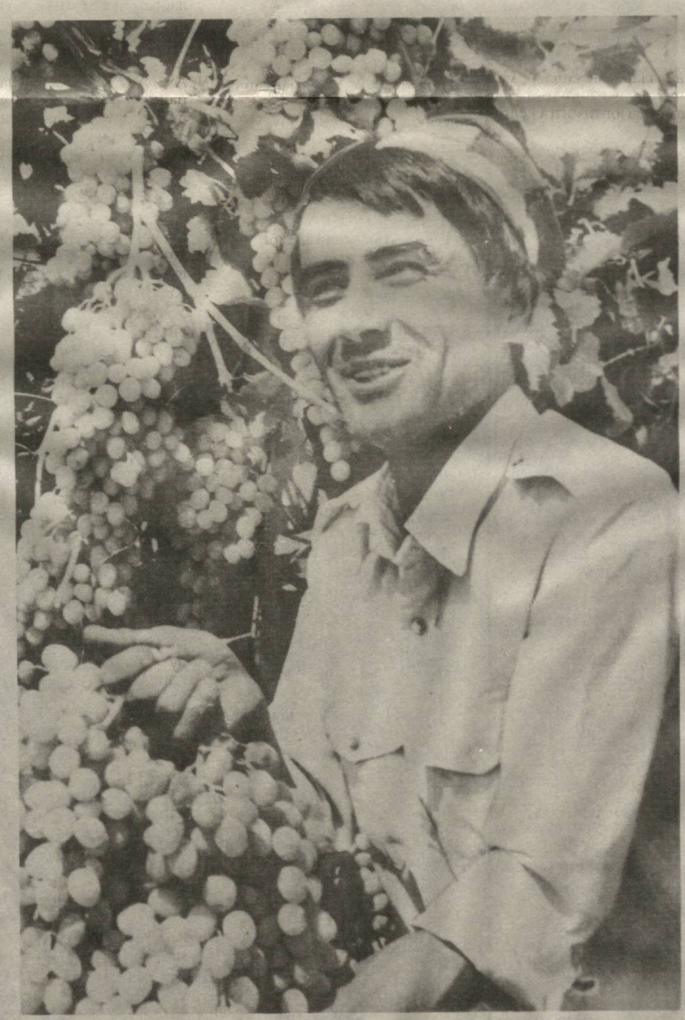

Ўлкамизда олтин куз. Боғ-роғлар, узумзорлардаги файзли манзараларни кўриб кўз қувнайди, дил яйрайди. Олма, узум, беҳи... куз шамолини еб ғарқ пишган. Соҳибкорларнинг димоғи чоғ. Уларнинг фидокорона самарали меҳнати элимизга қут-барака олиб келди. Эл-юрт дастурхони ширин-шарбат мевалар билан безанди.

Биз яқинда, тўғрироғи элимизга олтин куз ташриф буюрган куни Уйчи туманидаги «Соҳибкор» жамоа хўжалигида бўлдик. Боғдорчиликни миридан-сиригача яхши билган уста соҳибкор, тажрибали бригадир Комилжон Набиев билан шу кунда қилинаётган ишлар хусусида суҳбатлашдик. Уларнинг ниятлари битта, у ҳам бўлса етиштирилган ҳосилни қировли кунга қолдирмай йиғиштириб олиш. Бригадада бири узум узаётган бўлса, бири олма тераяпти, яна бири яшикларга жойланган маҳсулотларни машинага ортаяпти.

— Ерни боқсанг, у элни боқади, — дейди Комилжон ака. Мени адирга чиқиб ер билан тиллашган-сирлашганимга 15 йилдан ошди. Уч йилдан бери боғдорчилик бригадасига бошчилик қилаяпман. Шундан бери бригадамиз пешқадамлар қаторида бормоқда.

Ўз ишининг фидойиси Комилжон Набиев доимо изланишда. Унинг бригадасида 36 киши меҳнат қилмоқда. Бригада саркори билан боғ ва узумзорларни айландик. Сим боғизларга осилиб ётган олтин ранг узумлар жилваси кўзни қамаштиради. Миришкор жамоа бу йил эл дастурхонига 215 тонна ўрнига 256 тонна ширин-шакар узум топшириб, режани муддатидан илгари ўринлатди. Лекин давлатга мева-чева топшириш давом этмоқда.

— Шунча узум етиштириш ўз-ўзидан бўлмайди, — дейди камтарлик билан Комилжон Набиев. Унинг учун пешонани маҳкам боғлаб, ҳалол меҳнат қилиш керак. Ток парваришни яхши кўради. Биз бу йил ток қатор ораларига 2 марта ишлов бердик. 40 тонна чириган гўнг солдик. 2 марта кимёвий ишлов бериб, 2 марта сифатли хомток қилдик. Натижада мўл ҳосил етиштирдик. Эл дастурхонига яна қўшимча 25 тонна узум етказиб берамиз.

Бригада далаларида, боғларида ҳосил ҳар қачонгидан ҳам мўл бўлди. Жамоа 105 тонна ҳўл мева, 35 тонна картошка, 30 тонна карам, 4 тонна буғдой тайёрлаб, бу соҳада ҳам режаларни ошириб бажарди.

Қўлга киритилган бу ютуқда механизатор С. Эгамов, пудратчи А. Асқаров, Ҳ. Ҳожихонов, С. Отавалиевларнинг муносиб ҳиссалари бор.

Газет саҳифаланаётган чоғда «Соҳибкор» жамоа хўжалигидан хушхабар олдик. Хўжалик боғбон ва соҳибкорлари эл дастурхонига 614 тоннадан ортиқ ҳўл мева етказиб бериб, режаларини ошириб адо этишибди.

А. ҲОЖИМАТОВ,
О. ҒОФУРОВ.

Суратда: тажрибали бригадир Комилжон Набиев узумзорда.

А. ЮСУПБОЕВ олган сурат.

ЎНГЛАНИШ МАШАҚҚАТИ

Мустақиллик туфайли тамоман янгича қиёфада қад ростлаётган иқтисодиётимизнинг бошқа соҳаларида бўлганидек, мева-сабзавот, узумчилик, арoқ-вино саноати мавмуида ҳам ўсиш-ўзгаришлар жараёни ой сайин кўзга ташланмоқда. Чунончи, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» республикаси уюшмаси тизимидаги корхоналари жорий йилнинг тўққиз ойи давомида 4,3 миллиард сўмлик саноат маҳсулоти, 6,9 миллиард сўм миқдорида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарди.

Ўтган йилнинг шу муддатига солиштирганда бу кўрсаткичлар 109,3 ва 110,8 фоизни ташкил этади. Меҳнат унумдорлиги ҳам 123 фоиздан иборат бўлди.

Бу рақамларга янада аниқлик киритадиган бўлсак, ҳисобот даврида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 952 тонна қандолат маҳсулотлари, 1403 минг шиша узум виноси, 382 минг шиша ароқ кўп ишлаб чиқарилди. Шампань виноси ҳам 2334 минг шишага ортди. Спирт 120 минг декалитрга кўпайди.

Тармоқдаги жиддий янгиликларидан бири, Андижон вилоятидаги МАСК қўшма корхонаси газли сув ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, ярим литрлик идишларда 12,2 миллион дона маҳсулотни пештахталарга етказиб берганлигидир. Хуллас, изланиш, интилиш бор жойларда ўсиш-ўзгарди, тараққиёт яққол кўзга ташланиб, эл-юрт дастурхонига қут-барака кирмоқда.

Лекин ҳамма корхона ва хўжаликларда ишлар бирдек яхши кетяпти, деб бўлмайди. Натижада консерва маҳсулоти 22.9 минг тоннага, қуруқ мева ва қуритилган сабзавот тайёрлаш минг тоннага камайиб кетган. 20 корхона эса саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни 263 миллион сўмликка, шунингдек, 17 корхона халқ истеъмоли молларини 406миллион сўмликка камайтириб юборган.

Тармоқ таҳлили

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни пасайтириб юборган корхоналар сафида «Асакаконсерва», «Хўжаобод-консерва», «Қилдон», «Ипак йўли», «Самарқанд-консерва», «Саховат», «Қувасой-консерва», «Хўжаобод-қуруқ мева», «Шаҳрисабз вино ароқ», «Янгийўл» акциядорлик жамиятлари бор.

Аҳвол вилоятлар бўйича кўздан кечириладиган бўлса, қашқадарё қайта ишлаш корхоналари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни 49 миллион сўмлик ёки 10 фоизга камайтириб юборган. Наманган вилоятида эса саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 30 миллион сўмликка, халқ истеъмоли моллари 15 миллион сўмликка камайган.

Қизиғи шундаки, айрим корхоналарнинг қониқарсиз фаолият кўрсатишиши бутун вилоят кўрсаткичларига салбий таъсирини ўтказган. Қашқадарёда бу «Шаҳрисабзвино» ҳиссадорлик жамияти бўлса, Наманганда «Ширинлик» агрофирмасидир. «Янгийўл» агрофирмасида ишларнинг суст кетаётганлиги боис Тошкент вилояти бўйича халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш 17 миллион сўмликка камайганлиги бунга яққол мисолдир.

Сабзавот ва узум етиштириш борасида ҳам аҳволни кўнгилдагидек деб бўлмайди. Оқибатда қайта ишлаш корхоналари ўтган йилга нисбатан 163 минг тонна кам маҳсулот харид қилишган. Жумладан, «Асака-консерва» ҳиссадорлик жамияти 345 тонна миқдорида сабзавот маҳсулотларини тайёрлаган. Бу ўтган йилги кўрсаткичнинг 8,2 фоизини ташкил этиши инобатга олинса, аҳволнинг нақадар хунук эканлиги аён бўлади.

Шуни ҳам айтиш кераки, қайта ишлаш корхоналарига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари кам етказиб берилаётганлиги боиси ҳосилнинг камайганлиги билангина изоҳланмайди. Гап бошқа ёқда: қатор қайта ишлаш корхоналари ўтган йилги маҳсулотларнинг пулини ҳанузгача тўламаган. Шундай экан, кимнинг ҳам текинга маҳсулот топширишга хоҳиши бор дейсиз?

Бу 232 минг ўрнига 138 минг тонна узум тайёрлаган шароб корхоналарига ҳам тегишлидир. Чорвачиликда ҳам ҳали бурилиш бошланди дейишга асос йўқ. Қорамоллар сони 13,6 минг, қўй ва эчкилар сони 32,9 минг бошга қисқаргани бунга мисолдир.

Экспорт масаласи ҳам мушкуллигича қолмоқда. МДҲ мамлакатларини қўшиб ҳисоблаганда 17,7 миллион АҚШ долларига маҳсулот жўнатилди, холос. Вино маҳсулотларини экспортга сотиш 0,9 фоизга, консерва маҳсулотлари ҳам 21,2 фоизга бажарилган,агрофирмалар эса 15 минг тонна маҳсулотни хорижга жўнатиш топшириғини умуман барбод қилишганини қандай тушунмоқ жоиз?

«Ўзмевасабзавотузумсаноат» республика уюшмасининг тўққиз ой якунларига бағишланган махсус йиғилишида масала ана шу тарз кун тартибига қўйилиб, мавжуд муаммолар атрофлича кўриб чиқилди, уларни ечиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгиланди. Танқидий руҳда ўтган муҳокама ишларни янада жонлантириш, соҳани муттасил ривожлантириш йўлига олиб чиқишга хизмат қилади, деб ўйлаймиз.

Ш. АЛЛАМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ФАХРИМСАН, БАХТИМСАН МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОН!

Дунёда шундай бир тенгсиз, баҳосиз бойлик борки, бу хотиржамлик, тинч-тотувликдир. Бу икки сўзда оламнинг жамийки қуту баракаси ва ҳузур ҳаловати мужассам. Мустақил Ўзбекистонимизда тинчлик ва хотиржамликда отаётган тонглар шунинг учун муборак, азиз. Негаки, атрофимизда, қўшни мамлакатларда уруш кетаётган, уйлар ёниб, боғ-роғлар вайрон этилаётган, оналар, гўдаклар оҳ-фарёди кўкка туташган бир пайтда бизда осойишталик. Ҳар тонг азон айтаётган муаззин овозига радиодан таралаётган давлат мадҳияси уланиб кетади. Қушлар бехавотир масканларидан бош чиқариб чуғурлашиб, янги кунни қутлашади. Пахтакор даласига, чўпон қирадирига, соҳибкор боғига, ишчи ишхонасига, хизматчи хизматхонасига, болакайлар илм масканларига йўл олишади.

22 миллиондан ортиқ ана шундай Ўзбекистон фуқароларининг бири бўлиб, мен ҳам одатдагидек яхши ният билан остона ҳатлаб ишга отланаман. Кечагина бутун мамлакатда мустақиллик намойиши сифатида нишонланган Амир Темур таваллудининг 660 йиллик тўйидан кўчалар байрамона безатилган. Ҳар ерҳар ерда Соҳибқироннинг пурҳикмат сўзлари ёзиб, осиб қўйилган. Уларга боқиб юрак ҳапқиради, ғурурдан кўнгил юксалади. Дилдаги гаплар тилга кўчади: Шукур! Одамлар кўзига боқаман, нигоҳларда Ватан туйғуси порлайди. Гўё бундан бутун олам ёришгандай, нурлар қаршисида соялар йўқолади. Муйсафид отахон салмоқланиб сўз бошлайдилар:

— Ўтмишини билмаган, қадрламаган халқнинг келажаги ҳам бўлмайди. Негаки келажакнинг томири ўтмиш, усиз тараққиёт, ўзлик йўқ. Амир Темур ҳам бизнинг маънавий меросимиз — ўтмишимиз. Уни ҳурматлаб, руҳини шод этаётган эканмиз, энди асло кам бўлмаймиз.

— Ҳа, йигит ҳам бир йўла паҳлавон бўлиб дунёга келмайди, — отахоннинг сўзларини давом эттиради ҳамроҳи. — аввал чақалоқ бўлиб туғилади. Секин-аста камолга етади. Юртимиз ҳам шу маънода 5 ёшдан 6 ёшга қадам қўйди. Шундай кетаверса, албатта келажаги порлоқ бўлиб бораверади.

Отахонлар бири қўйиб бири юртни, озодликни алқайди, юртбошининг доно сиёсатини маъқуллашади. Самарқанду Бухородан атайлаб Амир Темур тўйига ошга таклиф қилишганидан суюна-суюна сўзлашади...

Яхши инсонлардан ҳамиша эзгулик, одил подшоҳлардан эса обод ва озод Ватан қолади. Амир Темур шарофати билан унинг юртида 660 йилдан кейин ҳам шунчалик катта бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Самарқанд қайта сайқалланди, Тошкент жамоли янада яшнади, Қашқадарё эса обод бўлди. Бу ишлар бошида юртбошининг ўзи тургани, ўзи ташаббускор бўлгани кундек равшан. Ҳазрат бобокалонимиз айтганларидек «Куч — адолатдадир». Адолатга интилиш эса халқимиз маънавий-руҳий дунёсига хос хусусият. Адолат демократик давлат қуриш йўлидан бораётган республикамизда шунинг учун ҳам адолатпарварлик ғояси иқтисодий ва ижтимоий муносабатлар тизимига сингиб кетмоқда, ижтимоий муҳофазалашда ўз аксини топмоқда. Аммо нур бор жойда соя ҳам пайдо бўлганидек, мамлакатимиз эришаётган ютуқлар, обрў-эътибор кимларнингдир ғашини келтирмоқда. Шунинг учун ҳам улар тирноқ орасидан кир излаб, нотўғри ахборотлар йўллаб, аҳоли ўртасида ишончсизлик, шубҳа уруғини сочишга уринишмоқда.

Аммо халқ бугун ўзлигини таниган. У энди олдингидек авом эмас, ишини билиб қилади, сўзини ўйлаб гапиради. Унинг олдида фақат битта йўл бор: истиқлол йўли, мустақил давлатчилик ва тараққиёт йўли. Ўзбек халқи катта карвондек ўзининг мақсади сари олға интилмоқда, мустақил эл карвони эзгу манзилга шошаётган экан, уни ҳеч ким, ҳеч қандай куч тўхтатишга қодир эмас. Негаки, бу карвоннинг сарбони доно, оқил, юрар йўлини, айтар сўзини билади. Халқ билан ҳамиша бирга. Бирлик эса ғолиблик нишонасидир.

Республикамизда истиқомат қилаётган адолатпарвар инсонлар сўзини тингласак, бунга юз бора гувоҳ бўламиз.

Шарофат НОРБОЕВА, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати:

— Қўшнининг уйига ўт тушса, ҳеч шубҳасиз хавотиринг ортади. Ахир бир учқуни сенинг хонадонингни ҳам вайрон қилиши мумкин. Шу маънода Афғонистонда юз бераётган воқеалар биринчи навбатда қўшни сифатида биз сурхондарёликларни ташвишга солмай қўймайди. Республикамиз Президентининг

Маънавият олами

вилоятимизга ташрифи барчани хушнуд этди ва кўнглимизни хотиржам қилди. Эл-юрт тинчлиги, осойишталиги учун камарбаста, адолатпарвар юртбошимиз борлигидан дилдан севиндик.

Пахтакорларимиз юксак довонларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар, ғаллакорлар келгуси йил ҳосили ғамида, чорвадор тоғ-тошда, қирда соғ-саломат, тинч-омон суруви ташвишида, хуллас, барчанинг фикри юрт ободлиги, эл фаровонлигига ҳисса қўшиш, ўз меҳнатлари билан мустақилликни мустаҳкамлаш ҳаракатида.

Норбегим САКСОНОВА — меҳнат фахрияси, 8 фарзанднинг онаси, 72 ёш.

— Тўғриси, Афғонистон деса юрагимга бир титроқ киради. Ўғлим Шомуроджоннинг йўлига неча тунлар уйқусиз боқиб, тонг оттирганим ёдимга келади. У Афғонистонда хизмат қилган эди. Юзимга тушган ажинлар, сочларимнинг оқи бунга гувоҳ. Яна Афғонда тўполон бошланибди, деб эшитиб юрагим ларзага келди. Тинч-осойишта меҳнат қилиб юрган 4 ўғлимга, 4 қизим, невараларимга боқиб кўнглим ўксиди. Яна Афғонистон... Йўқ, биз оналар тинчлик истаймиз, бирдамлик, фарзандлар бахтини истаймиз. Элим, юртим дегувчи юртбошимизнинг адолатли ишларини кўриб, кўнглим тинчиди. Бундай доно, ақли расо инсон Ватанини, халқини хавф остига қўймайди.

Тўра ЖЎРАЕВ, уруш ва меҳнат фахрийси, кекса педагог:

— Барча инсонлар Оллоҳнинг даргоҳида тенг ва мўътабар. Ҳақни тан олганларнинг ризқи эса ҳамиша ерга сочиб қўйилган. Уни ким қанча териб олади, бу аввало ўзига, қолаверса, иқтидорию ақлига, ҳаракатчанлигига боғлиқ.

Ўзбеклар эса азалдан тиниб-тинчимас, меҳнаткаш, ҳунарманд халқ. Ҳар қандай вазиятдан ҳам улар пешона терларию ҳалол касб-корлари билан чиқа олдилар. Бугун ҳам шундай бўлмоқда. Беш йил давомида нимагаки эришган бўлсак, бари халқимиз меҳнати маҳсулидир. Мевали дарахтгагина тош отишади деган гап бор, орқа-воротдан бўлаётган айрим ғанимларнинг сўзларига қулоқ солиб турмай, эзгулик карвонини фақат олдинга — адолат манзилига етаклашимиз даркор. Ахир халқимизда карвон ўтар, ит ҳурар деган гап бор-ку?!

Клара БОЗОРОВА — Қизилтепа тумани хотин-қизлар қўмитаси раисининг ўринбосари:

— Олам гўзаллиги ва фусункорлиги, боқийлиги дилбар аёллар, мўътабар оналар билан мангу барқарор. Дунё оналари эса ҳамиша тинчлик, осойишталик тарафдори. Афғонистондаги бугунги воқеалар шарҳини, Россиядаги айрим оммавий ахборот ходимларининг бўҳтонларини телевизор ва радио орқали билган аёлларимиз юраги жумбушга келди. Тинч-осойишта яшаб, меҳнат қилаётган халқнинг тинчлигини бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Туман хотин-қизлари юртбошимиз олиб бораётган сиёсатни ҳамиша қўллаб-қувватлайдилар.

Салима МАҲМУДОВА, Тожикистон республикаси фуқароси:

— Уруш кўрган одамлар, тинчликни, хотиржамликнинг қадрига кўпроқ етаркан. Ватан, она замин, халқ ва миллат ҳақида кенг тушунчага эга бўларкан. Тожикистонимиз гуллаб яшнаётган ўлка эди. Уруш унга ҳам иқтисодий, ҳам маънавий жиҳатдан зарба берди. Ишлаб чиқариш издан чиқли, мактаблар ёпилиб, халқ таҳлика ичида қолди. Уруш кунларидаги даҳшатни эсласам ҳозир ҳам қийналиб кетаман. Уй-жойсиз қолган аёллар,, жигарпорасидан айрилган оналар, етим қолган болалар, номуси топталган қиз-жувонлар... Уларни эслаш оғир, унутиш эса мумкин эмас. Шунинг учун ҳам менга Ўзбекистондаги тинч-осойишта ҳаёт жуда ёқади, тўғриси бу халққа ҳавасим келади. Бу юртдаги инсонга бўлган муносабат, қадр-қиймат, эъзоз, аждодлари руҳига ҳурмат менга ёқади. Ҳавотирсиз ишлаб, бола-чақаси билан осойишта яшаётган ўзбек халқига айтадиган гапим шуки: ҳар қандай шов-шувлардан, бўҳтондан тинчлик, бирлик, ҳамжиҳатлик афзалдир. Жаҳон майдонида доно сиёсатчи сифатида танилаётган юртбошингизга ишонинг, у албатта сизларни эзгулик манзилига бошлаб боради.

Ҳа, азизлар тинчлик, хотиржамлик катта давлат. Фақат у мангу барқарор бўлган мамлакатдагина тараққиёт, ривожланиш, хайру-барака бўлади. Бугун тинчлигимиз қўрғони ҳисобланмиш Ватан — Ўзбекистон эса барчамизники. Шундай диёр истиқболи, фаровон келажаги учун яшаш, меҳнат қилиш эса ҳар бир инсон учун бахтдир. Негаки ҳар бир инсонни ўзлик бўлиб суяйдиган, ғурур бўлиб руҳини кўтарадиган, эзгулик бўлиб йўлини ёритадиган чироқ Ватандир. Ватан эса фуқаролари ва асл фарзандларига, ўз куч ва имкониятларига ишонади.

Амина ҚОДИРОВА.

Зуҳрахон Раҳмонова қатор йиллардан бери Уйчи Туманидаги 10-ясли-боғча тарбиячиси сифатида жажжиларга қалб қўрини, меҳр зиёсини улашиб келади. У ҳар бир болани миллат келажагининг бунёдкори сифатида севиб ардоқлайди. шунинг учун ҳам болалар боғча билан хайрлашиб мактабга кетсалар ҳам Зуҳрахон опаларини тез-тез йўқлаб келишади, олаётган «5» баҳоларини кўрсатиб уни хурсанд қилишади.

СУРАТДА: меҳрибон тарбиячи З. Раҳмонова ўзи тарбиялаган, айни кунда 1-синфда ўқийдиган Аброржон ва Камолалар билан.

А. ЮСУФБОЕВ олган сурат.

ТЎЙГА БАҒИШЛАБ

Маннон Уйғур номидаги Сурхондарё вилоят ўзбек давлат мусиқали драма театри ижодий жамоаси Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб драматург Қилич Абдунабиевнинг «Амир Темур ва Йилдирим Боязид» деб номланган асари асосида спектакль яратишди. Спектаклни иқтидорли режиссер Мансур Равшанов саҳнага олиб чиққан. Саҳна безакларини Бахтиёр Тўраев ишлаган. Асардаги асосий ролларни Ҳамиджон Орипов, Раҳимжон Мамадалиев, Гулнора Равшанова, Чоршанби Чориев, Йўлдош Мирқурбонов, Ботир Рамозонов ва бошқалар ижро этмоқдалар.

БОБОЛАР РУҲИ

Балиқчи туман театр студияси ижодий жамоаси Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб «Боболар руҳи шодондур бу кун» деб номланган театрлаштирилган томошани мухлислар ҳукмига ҳавола этишди. Одилжон Жўраев, Шокиржон Абдулазизовлар сценарийси асосида Обиджон Умматов ва Алижон Асқаровлар саҳнага олиб чиққан томошада улуғ бобокалонимиз Амир Темур ҳаёти, унинг улуғвор ишлари ҳаяжонларга бой саҳналарда ифодасини топган.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

Жўрда олам

ЎН АСРГА ТЕНГДОШ

Хитойдаги «Хайчан» ресторани хизматчилари Янкоу бўғозида сузиб юрган денгиз тошбақасини ушлаб олишди. Йўқ, бу галги тошбақадан улар мазали шўрва тайёрлашдан воз кечиб уни махсус ҳовузга ташлаб, томоша қилишни афзал билишди. Негаки, бу тошбақанинг бўйи бир ярим метр, оғирлиги 55 килограмм бўлиб, ёши 1000 дан ҳам ошиб кетган экан.

ИТ КАСАЛЛИККА ТЎСИҚ

Итнинг одамзодга вафодор дўстлиги азалдан маълум. Аммо итларни инсонларга боғлаб турадиган яна бир хусусияти бор экан. Франциядаги жониворларни ҳимоя қилиш жамияти мутахассис олимларининг текширишларича бу тўрт оёқлининг инсон саломатлигига хайрли таъсири бор экан. Олимлар ўн минг хонадоннинг турмуш тарзини ўрганиш жараёнида шундай хулосага келишган. Олинган маълумотларга қараганда, ит боқиладиган оилалардаги кишиларда инфарк, юрак-қон томирлар касалликлари оз экан. Негаки, итларни ҳар куни кўриш кишилар қаҳрини юмшатиб, юрагида яхши ҳиссиётларни уйғотар экан.

«ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ»ГА ОБУНА БЎЛИНГ

Мустақил мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий, оммавий газетаси— «Қишлоқ ҳаёти» йигирма уч йилдан бери азамат пахтакорлар, ғаллакорлар, чорвадорлар, миришкор боғбонлар, агросаноат мажмуи барча соҳалари ходимларининг яқин ҳамроҳи, маслаҳатчиси, кўмакдоши ва таянчи бўлиб келмоқда. Илғорлар тажрибасини, фан-техника ютуқларини, жаҳон деҳқончилигида эришилаётган натижаларни тарғиб этиш, қишлоқдаги оддий заҳматкаш кишиларнинг яратувчилик меҳнатини, дунёқарашини, орзу-умидларини тўлақонли акс эттириш, тарихий қадриятлар, маънавият масалаларини ёритиш ижодий жамоамизнинг асосий йўналишлари ҳисобланади. Таҳририят 1997 йилда ҳам узоқ йиллар давомида шаклланган анъаналарни давом эттиришга, уларни янги-янги мавзулар билан бойитишга, истиқлол юртдошларимизга бераётган эркинликларни ва имкониятларни янада ёрқин кўрсатишга азму қарор қилган.

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги тизимидаги Матбуот тарқатиш бўлинмаларида барча газета ва журналлар қаторида «Қишлоқ ҳаёти»га ҳам обуна расмийлаштирилмоқда. Газеталарга ўз вақтида обуна бўлсангиз, у мунтазам равишда хонадонингизга етказиб берилади. Обуна бўлиш чакана савдода харид қилишга нисбатан иқтисодий жиҳатдан фойдалилиги, қулайлиги билан алоҳида аҳамиятга эга.

Бу йил обуна баҳосини белгилашда табақалаштирилган усулдан фойдаланилди. Яъни Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларнинг ҳар бирида газета-журналларни ташиш, тарқатишда турлича миқдорда сарф-харажатлар кетиши ҳисобга олинди. Таҳририят, қоғоз, бўёқ ва бошқа босмахона харажатларига вилоят ҳамда туманлар ҳудудида ташиш, тарқатиш билан боғлиқ сарфиётлар қўшилган ҳолда якуний баҳо аниқланади.

Якка тартибда обуна бўлувчилар учун индекс — 64602. Хўжалик, корхона, ташкилотлар учун индекс — 64646.

АДАБИЁТЛАР DЎСТЛИКНИНГ ОЛТИН КЎПРИГИ

Қалдибек Сейданов — адабиётшунос олим. У кўп йиллардан буён ўзбек-қозоқ халқлари дўстлиги, адабий-маданий алоқалари ривожи ҳақида баракали ижод қилмоқда. Шу кунга қадар унинг ўнга яқин китоб ва рисолалари, жумладан, «Адабий қардошлик», «Дўстлик куйлари», «Адабий ҳамкорлик», «Ўзбек — қозоқ адабий алоқалари тарихидан», «Мухтор Авезов ва қардош халқлар адабиёти», «Дўстлик оҳанглари», «Абай абадияти» каби адабиётшуносликка оид ва бошқа асарлари чоп этилди.

Шунингдек, ижодкор Одил Ёқубовнинг «Йўқолган юлдузим», Тоҳир Маликнинг «Эркин» каби асарларини қозоқ тилига таржима қилиб, қозоқ китобхонларига тақдим этди. Қозоқ ёзувчиларидан Такен Алимқуловнинг бир нечта ҳикояларини эса ўзбек тилига ағдарди.

Унинг публицистик асарлари ҳам ўзбек, қозоқ тилларида тез-тез эълон этиляпти. Биз бугун моҳир адабиётшунос олим ва таржимон, прозаик ва шоир Қалдибек Сейдановнинг янги шеърларидан бир шингилини шеърият муҳлисларига ҳавола этдик.

Қалдибек СЕЙДАНОВ

ЎЗБЕГИМ

Ўзбекистон, Ўзбекистон — гулистон,
Саломимни қабул қил эй, туғишган.
Биз хумормиз ўзбекларнинг бийига,
Сиз хуморсиз Қурмонғози куйига.

Навоийни устоз тутган Абайим,
Ўзбек-қозоқ оқибатли оғайин.
Ўзбек элин «оқ олтин»и, буғдойи,
Тошаверсин ўлка тўлиб, ҳар доим.

Мухтор — Ойбек, Ғафур — Собит дўстлиги,
Давом этсин, барқ урибон гулласин.
Ўлжас — Эркин, Қодир, Мухтор, Абдулла,
Очсин энди улуғ дўстлик гулшанин.

Бахтли элни, ҳур диёрни куйлайлик,
Мангу омон, соғ бўл, қора кўзлигим.
Яшай берсин, яшнай берсин қардошлик,
Қадрдоним, қариндошим — ўзбегим.

ҲАҚ СЎЗЛА

Ҳаётда кўп экан
Пасту баландлик.
Дўстингга қўл чўзгил,
Қилма ёмонлик.
Ва лекин
Ҳаммадан устундир —
Соф кўнгил
Пок туйғу
Ҳалоллик.
Ҳеч қачон, дўстингни
алдама,
Чин сўзинг ошкор айт.
Фойда учун милтиллаб
Бўлмагил муғомбир.
Асло ёмонга бош эгиб,
Ялинма.
Доимо, ҳақ сўзлаб
Тўғри айтгил.
Қўл чўзиб,
Ёрдам бер дўстингга.

АКА ОРЗУСИ

Майин қўлларингга,
Мен бўлай садоға.
Шаҳло кўзларинг —
Тим қоп-қора.
Сўлим жилмайишу
Имою ишоранг,
Не чаро..
Танти этди
Интиқ кўнгилни.
Бир паст ўтиргил,
Сирлашиб, сўзлашай.
Кўнгил — гул
Нур олсин,
Сенинг сумбул сочингдан.
Бас энди
Салгина сабр эт,
Атайин дардимни,
Бўлайин беармон.
Аммо сен,
Ёрингга бўл ҳалол,
Қилмагил хиёнат.
Дўст кўнгил озгина
Дам олсин — ором.

ЯХШИЛАР БОР ЁНИНГДА

Яхшилар бор ёнингда,
Авайланглар, сақланглар.
Бўлар-бўлмас сўз
билан.
Ҳафа қилиб қўйманглар.

Яхши одам ҳеч қачон,
Лофлар уриб тошмайди.
Бошингга иш тушганда,
Ўзин олиб қочмайди.

Дўст кўнгли деб, наф учун
Ортиқ айтиб ошмайди.
Қўл чўзиб, кўмак беришда,
Муҳтож кўнгилни
хушлайди.

Эзгу ишга тайёр у,
Ёлғонга оғиз очмайди.
Боладай соф, оқ кўнгил,
Мақтовларга учмайди..

Барака боши бирлик деб,
Иноқликка бошлайди.
Ёмонлардан жирканиб,
Ҳар дам қойиб ташлайди.

Шунинг учун, ёронлар,
Оқламанглар ёмонни!
Кўнгли тоза инсонни,
Авайланглар, сақланглар!

ИБН СИНО САБОҚЛАРИ

Қовоқ

Пиширилган иссиқ қовоқ йўталга ва кўкрак оғриқларига даво ҳисобланади. Қовоқнинг қайнатилгани меъдадаги иссиқ чиқиндилар учун фойдали бўлиб, уларни туширади. Хом қовоқ меъда учун, айниқса, болалар меъдаси учун зарарли. Шунинг учун ҳамиша уни пишириб истеъмол қилиш керак.

Қаттиқ тиш оғриққа қарши қовоқдан олинган ширани бурунга томизилса, оғриқ қолади.

Қовоқ шираси, айниқса қизил гул ёғи билан қўшиб ишлатилганда қулоқ оғриғини босади.

Қовоқнинг пиширилгани енгил овқат бўлиб, буйрак касаллигига яхши наф беради.

Қовун

Қовуннинг пишгани, латиф, хоми ғализ бўлади. Қовун терини тозалаб, юзни чиройли қилади.

Қовун уруғи ва ичидаги бошқа нарсалар сепкил ва доғни кетказади. Бошни кепагини йўқотишда ҳам булар шифодир.

Қовун пучоғини манглайга ёпиштирилса, кўзга тушадиган назлаларга тўсиқлик қилади. Қовуннинг пишгани ҳам, хоми ҳам пешобни ҳайдайди. Буйрак ва қовуқдаги майда тошларни туширади.

Дўппи тикдим ипаклари тиллодан...

Турғунбек МАҲКАМЗОДА олган сурат-лавҳа.

TNT PRODUCTION INC. TNT PRODUCTION INC. TNT PRODUCTION INC.

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ ИККИНЧИ ХАЛҚАРО КЎРГАЗМАСИ

CONSUMER EXPO Uzbekistan

«ЎЗЭКСПОМАРКАЗ», 4-, 5-ПАВИЛЬОНЛАР

1996 ЙИЛ 5-8 НОЯБРЬ ТОШКЕНТ ШАҲРИ

Кўргазмада қуйидаги мамлакатлардаги етакчи фирма-ишлаб чиқарувчиларнинг маҳсулотлари намойиш этилади:

АҚШ	ГЕРМАНИЯ	ФРАНЦИЯ	ИТАЛИЯ
АНГЛИЯ	ИСПАНИЯ	ДАНИЯ	БЕЛЬГИЯ
АВСТРИЯ	ГОЛЛАНДИЯ	ТУРКИЯ	ВЕНГРИЯ
ГРЕЦИЯ	СИНГАПУР	ГОНКОНГ	ЧЕХИЯ
ҲИНДИСТОН	ШВЕЙЦАРИЯ	БАА	ЯПОНИЯ

Кўргазмада қатнашиш юзасидан буюртмаларни қуйидаги факслар орқали йўллашингиз мумкин: 7 (37-12) 33-05-97; 89-16-76. Халқаро телефон: (37-12) 89-16-76.

Почта яшиги: Америка бизнес-маркази (АВС). Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Қўшимча ахборотлар юзасидан қуйидаги факс-телефон орқали мурожаат этинг: 7 (37-12) 62-97-57.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Расулмат ҲУСАНОВ, Мирзажон ИСЛОМОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙ: «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-ширкат қўмитаси

«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93. Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.

Рўйҳатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0565, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 19.30

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. 1 2 3 3 4 6.